

Brabant Strip magazine

- met gratis recept voor de eeuwige jeugd -

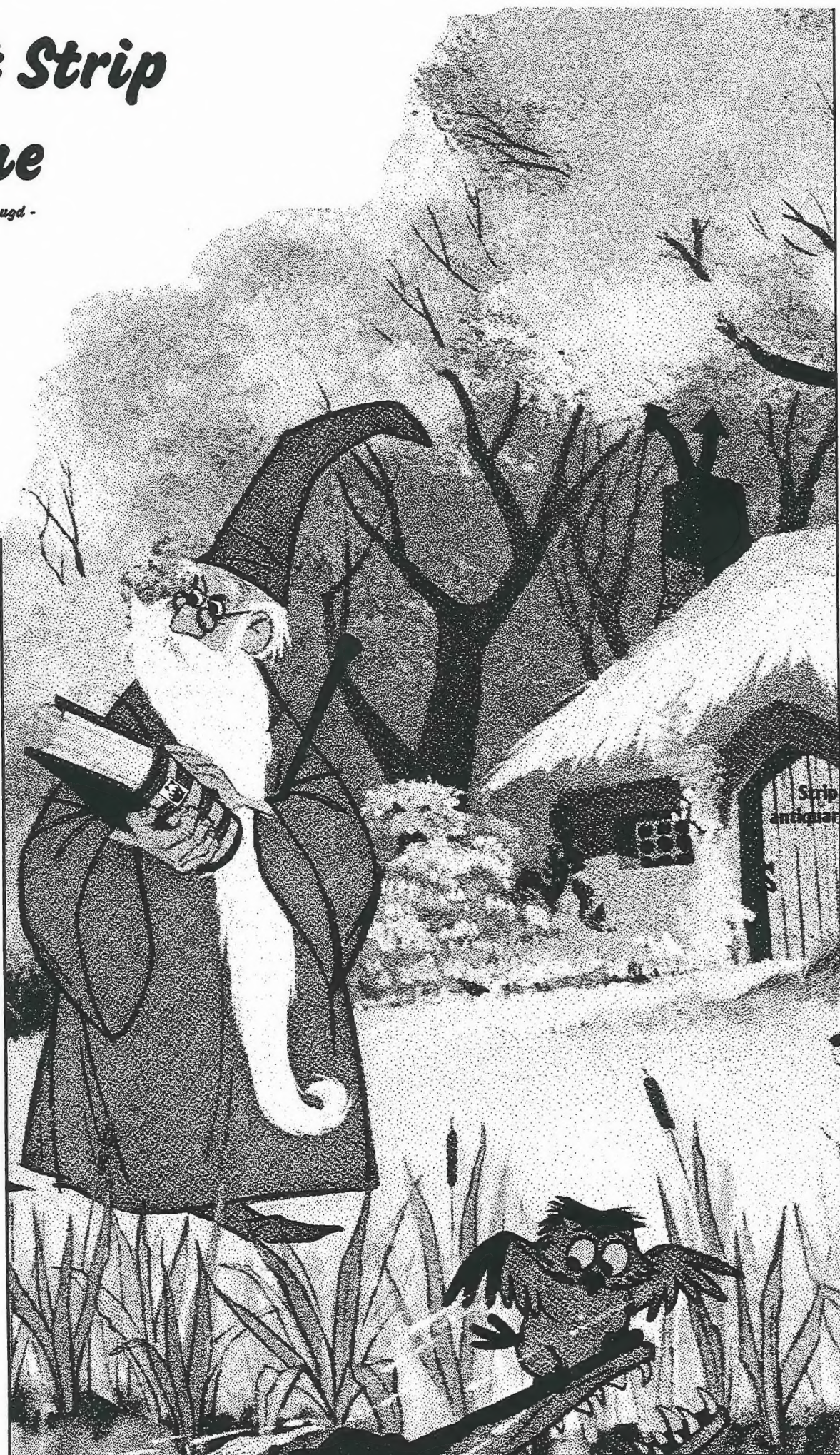
In dit nummer:

**Getover in
Den Haag!**

**jarenlange
traditie
wordt
voortgezet**

**Is
de nieuwe
Stripkatalogus
de Steen der
wijzen?**

**Een
onthullend
gesprek met
Hans Matla**

BRABANT STRIP MAGAZINE

Gratis voor leden van
Brabant Strip vzw, vereniging
van stripliefhebbers
van 9 tot 99
en van de *Reclamestripclub*
Wordt niet los verkocht.

Redactie en medewerkers :
Willem Gay, Wim Huygens,
J.P. Legein, Jean Smits,
Yves Kerremans, Paul Thys,
De familie Lezy

Werken mee aan dit nummer:
Willem in 't Hout, Peter Verbeek

Eindredactie en opmaak:
Patrick Vranken

Logo's:
Dirk Stallaert, Jef Nys,
W. Vandersteen

INHOUD

De reageerbuis	3
De kist op zolder	4
De steen der wijzen	8
Het groene Parfum	11
Actueel	12
Haarlem 1998	14
Koffie klets	16
Reclamestrips	21
Verschijselen	24
Zoekertjes	26

Voorplaat :

*De Stripcatalogus door de eeuwen
heen @ Disney*

Overname van artikels of illustraties,
zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten
zonder uitdrukkelijke toestemming van
de uitgever.

Lidgeld 1998:
(B) 600fr. nr. 001-2980926-95
(Nl): 40 Nlg. Giro 7616528

Redactieadres:
Brabant Strip vzw
Berreweide 34, 1840 Londerzeel.
tel&fax : 052/31.23.46
E-mail : Amber-VM@ping.be

We kunnen niet zeggen dat we "blij" zijn met de aandacht voor magazine 59. Wel tevreden, omdat boodschap én verpakking blijkbaar goed overgekomen zijn. Opluchting bij de redactie, eerlijk waar, want het lag niet voor de hand, een heel nummer over "ons" oorlogsverleden. Sinds vorig jaar, toen we het onderwerp doorschoven naar juni 1998, hebben we meer dan één keer met gemengde gevoelens op de kalender gekeken. Ondertussen zijn we ongewild in de mode, want verschillende kranten en tijdschriften hebben bijdragen geplaatst over collaboratie en repressie en de VRT haalt zelfs de boeiende reeks van Maurice De Wilde vanonder het stof (*kijken!*). De talrijke en uitsluitend positieve reacties die we kregen, stellen ons gerust dat we de juiste toon getroffen hebben. Want het is niet zo eenvoud-

Opluchting

dig. *Dossier Hergé* van Van Opstal, dat in het Nederlands al "oud nieuws" is, werd zopas vertaald en prompt eist Moulinsart boekverbranding. Van Opstal neemt immers ook in het Frans geen blad voor de mond over Hergé's verleden. Kwatongen zouden hieruit natuurlijk kunnen afleiden dat het Nederlands zelden door Franstaligen gelezen wordt. Foei, wat een idee! Maar stel die pleidooien voor een tweetalig België voorlopig toch maar in het Frans op. Lezers die nu graag eens wat anders op het bord krijgen, mogen op twee oren slapen. Met Hans Matla hebben we het deze maand over de nieuwe Stripcatalogus, het boek dat aanbeden én vergruisd wordt, vaak in één adem door dezelfde mensen. Een vreemde sarcastische bewondering dus, zoals verwoord op pagina 3. Wat is dat toch voor een controversieel boekwerk?

Agenda

3 & 4 oktober 1998 Hasselt

Strip 2-daagse in de Grenslandhallen. Meer dan 25 tekenaars worden verwacht. Uitgave van een gelimiteerde uitgave. Uitreiking van de stripprijs «meest beloftevolle striptekenaar». Zat. van 10u tot 18u en zon. van 12u tot 18u
Info : 011/21.09.18 of 011/23.26.12.
De Reclamestripclub is aanwezig

10&11 oktober Breda

Brabant Strip en de Reclamestripclub zijn aanwezig (maar weer goed weggestopt...).
17 oktober 1998 Kapelle o/d Bos
Jaarlijkse stripbeurs in de gemeentelijke basisschool, Schoolstraat 8 te Kapelle o/d Bos (nieuwe locatie!) die vroeger te Nieuwenrode gehouden werd. Karel Biddelo en Jeff Broeckx signeren. Toegang vanaf 11u. Info : 015/71.20.60 (Patrick Houben)

18 oktober 1998 Aarschot

16de internationale strip- en platenbeurs in de Stadsfeestzaal te Aarschot.
Inlichtingen : 016/50.20.79

18 oktober 1998 Zedelgem

3de strip- en platenbeurs in C.C. Groene Meersen, Stadionlaan 48 Zedelgem
Info : 050/38.28.83

15 november 1998 Antwerpen

1ste stripbeurs van de Culturele Vereniging Spirit Temse van 10u tot 18u in de polyvalente zaal VTS Technicum, Londenstraat 43 te 2000

Antwerpen. Karel Biddelo signeert, en er wordt een ex-libris van hem op 200 exemplaren uitgebracht. Info : 03/774.10.63
22 november 1998 Vilvoorde
Stripbeurs in zaal Star, N.de Brauwerestraat Vilvoorde vanaf 10u ; info : 02/252.21.68.
Verschillende tekenaars komen signeren
Brabant Strip en de Reclamestripclub zijn aanwezig

22 november 1998 Eindhoven (NL)
Stripbeurs in 't Karregat, Urkhovense-weg 10 van 10u tot 17u. Info : 040-2521009 (Peter) of 040-2466588 (Twan) *Brabant Strip en de Reclamestripclub zijn aanwezig*

December 1998 Temse
Gedurende de 1ste drie weekends :
Tentoonstelling «De strip en de zelfklever» in de Watermolen

13 en 14 maart 1999 Wilrijk
Jaarlijks stripgebeuren te Wilrijk, Letterkundestraat van 10u tot 17u.
Organisatie : vzw 't Vlaams Stripcentrum.
Infofoon : 03/827.44.26

IN DE AGENDA STAAN?

stuur alle info naar :

Brabant Strip Agenda

p/a Michel Sels

Kreupelstraat 144, 1980 Eppegem
tel : 015/62.33.89

De reageerbuis

ONKRUID WIEDEN

Tijdens de Haarlemse Stripedagen 1998, brak met de jongste presentatie van de negende editie van de Stripcatalogus 1998 voor velen definitief het uur van de waarheid aan. Deze nieuwste editie is in (bijna) alle opzichten, werkelijk een waar meesterwerk geworden. Tal van speculaties zijn met deze editie definitief van de baan. Niemand zal kunnen ontkennen dat dit boek in omvang onder doet voor de vorige editie. Er zijn op belangrijke punten een aantal duidelijke wijzigingen en een groot aantal verbeteringen doorgevoerd. Afgewisseld met kleurkatemen waarop afbeeldingen van de mooiste stukken, is dit boek voorzien van handgrepen (A t/m Z) die het zoeken aanzienlijk vergemakkelijken. Een fikse uitbreiding met tal van series en een grondige verbetering van veel jaartallen.

Naast de tienduizenden titels van stripboeken is dit keer apart opgenomen een lijst van naslagwerken en stripdocumentatie. Toch blijkt een van de meest belangrijke verbeteringen voor de intense gebruikers hierin te bestaan dat verzamelaars met deze uitgave een belangrijk steviger gebonden editie bezitten. Voorzien van een linnen rug zal dit boek stukken slijtvaster zijn.

Enkele jaren geleden merkte ik bij het verschijnen van de achtste editie op dat met de (toen zeerspektaculaire) nieuwe prijsstelling het aantal in Nederland en België woonachtige miljonairs sterk moest zijn toegenomen. De vorige editie valt echter in het niet bij de nieuwste, als het om de waardebeoordeling van diverse bijzondere en minder bijzondere stukken gaat. Voor velen moet de verzekerde waarde van de collectie fiks omhoog. Want iedereen relateert zijn bezit aan de "Matla". Ook nu weer zullen collecties van eigenaar gaan verwisselen en het zal weer moeilijker worden, onontdekte stukken te ontdekken. Zal de markt dientengevolge stukken fantasielozender worden? Voor de doorsnee verzamelaar van het beeldverhaal zal er weinig veranderen maar voor diegenen die zich op de antiquarische markt storten blijkt dat deze voorgoed is overgegaan van gebruiksvoorwerp naar beleggingsobject. Wat in de jongste editie van de Stripcatalogus bijzonder goed uit de verf kwam is het onderscheid dat men moet maken tussen matig en nieuwstaat. Door daar duidelijk steeds weer op te hameren (om de paar pagina's is daar ruimte voor vrijgemaakt) komt duidelijk naar voren dat niet alles erg zeldzaam is en dat bij verkoop op een bescheiden percentage van de cataloguswaarde moet worden gerekend. Een heel goede zaak. Maar het mooiste van alles is met deze editie het definitief verdwijnen van de aanwezigheid van stripofiele onbenullen. Tenzij ze zich tal van inspanningen getroosten en middels het investeren van heel veel tijd zich tot wat meer diepgang verplichten. Het achterwege laten van de fotootjes zal voor de echte kenners

onder ons niet tot problemen leiden. Moeilijker wordt het echter voor gelegenheidshandelaartjes, die wel maar al te graag een graantje van de groeiemarkt meepikken, maar nu definitief niet meer weten waar ze het moeten zoeken, omdat ten enenmale de plaatjes ontbreken. Het kaf zal zich van het koren scheiden en de happy few kan elkaar weer ongestoord ontmoeten zonder de aanwezigheid van het janhagel met zijn leesmap-restanten. Dit is ook zo'n beetje de opzet geweest van de stripantiquarenbeurs, onlangs in Delft. Daar bleek de toegang zo hoogdrempelig, dat slechts een 100- tal bezoekers dit gebeuren bezochten. Uit zeer betrouwbare bron heb ik vernomen dat er ondanks de lage opkomst sprake was van een bescheiden succes. Met de bedoeling het plebs buiten de poort te houden hebben de initiatiefnemers iets te exclusief georganiseerd waardoor dit buitenhouden iets te goed gelukt is.

Ik moet wel opmerken dat ik zelf deze dag helaas ook verhinderd was. Een getuigenverslag is dus moeilijk. Toch hoop ik dat dit evenement volgend jaar nogmaals zal plaatsvinden en een vervolg heeft. Want zo langzaam kunnen de Vlaamse/Nederlandse stripgebieden definitief op de landkaart van stripverzamelende naties worden vermeld. Een algehele heropvoeding met betrekking tot beleggen in het beeldverhaal heeft de hebbigheid en een ongebreideld winstbejag definitief in gang gezet.

Willem in't Hout

Ledennieuws

Goed nieuws voor de antiekverzamelaars!

De wedstrijd die we in nummer 54 hielden, naar aanleiding van de 2de Diestse stripbeurs op 1 februari 1998, heeft al tot de verbeelding van menig lid gesproken. Talrijk waren de inzendingen, en even talrijk waren de telefoontjes en briefjes achteraf van deelnemers die wilden weten of ze gewonnen hadden. Omdat we de door de organisatoren beloofde prijzen nog niet in ons bezit hadden (vijf albums getekend door Steve Van Bael), konden we nog niets beloven. Deze zomer is het echter gelukt: te Koksijde werden ons plechtig de beloofde exemplaren overhandigd!

De winnaars, Jac Pijnenburg, Dominique Vanpachtenbeke, Guy Van Humbeeck, Joeri Delamane en Filip Cuppens, zijn natuurlijk blij, want ondertussen heeft het album (waarvan slechts 300ex. gedrukt werden) al antiekwaarde! Altijd gewonnen, altijd prijs!

De kist op zolder

Hans Matla is al jaren een begrip in stripmiddens. Hij bracht in 1977 de eerste Nederlandstalige Stripkatalogus uit, die negen edities later uitgegroeid is tot een lijvige bibliografische beschrijving van wat deze eeuw zoal geproduceerd werd aan Nederlandstalige stripalbums. Een uniek document dus. Het belang van het werk van Hans Matla en medewerkers kan niet anders dan geprezen worden, zou je denken. Toch zorgen de controversiële indicatieve prijzen die er onlosmakelijk bijhoren wel vaker voor gemopper en geknars van tanden bij stripliefhebbers. Hoe komt dat? Nochtans is Hans Matla in de eerste plaats zélf een groot stripliefhebber en misschien wel de grootste stripverzamelaar in ons taalgebied. Zo is hij ook al jaren lid van Brabant Strip.

In de *Suske en Wiske 25 jaar jubileumuitgave*, die ik als twaalfjarige zelf kocht in de plaatselijke boekhandel, viel uw naam me voor het eerst op. In 1973 al lezen we daar op pagina 13: *"Deze poging tot bibliografie van alle Nederlandse boekuitgaven van Suske en Wiske werd met vrucht ondernomen door H.J. Matla en W. van den Eykel in Den Haag"*. De drang tot catalogeren gaat al minstens 25 jaar terug?

Ja, sedert ik verzamelaar ben, maakte ik lijstjes van boeken die ik had en natuurlijk ook van boeken waarvan ik wist dat ze bestonden maar nog niet had en dat werden op een gegeven moment pakken papier. Het beschrijven van strips, het bibliografisch vastleggen, was voor mij een tweede natuur geworden en toen was er de vraag van Standaard Uitgeverij of ik voor dat jubileumboek een bibliografie wilde maken.

U had toen al contact met Standaard Uitgeverij?

Nog vóór ik de Stripkatalogus ging maken, ben ik gaan bellen bij de uitgevers: *"heeft u lijsten van alle boeken die u ooit uitgegeven hebt?"*. Dat was niet zo. Ik vroeg dan ook: *"mag ik dan in uw archief kijken, want u zal wel van alle boeken nog een exemplaar hebben?"*. Nou, dat kon natuurlijk niet en dat verbaasde me, dat uitgevers niet hun eigen boeken dertig, veertig jaar bewaarden. Ik ben dan in 1968 of 1969 bij Willy Vandersteen geweest voor het interview dat verscheen in Stripschrift nr. 8/9 geloof ik, waarin *Rikki en Wiske* voor het eerst herdrukt werd. Dat was reuze gezellig. Aan het eind van het gesprek liet hij ons naar boven komen en toen trok hij zo'n zoldertrapje naar beneden, uit het plafond, en toen keken we daar onze ogen uit, want daar lagen allemaal stapels met *Suske&Wiske's* rondom! Alle titels die toen verkrijgbaar waren of geweest waren! Tjongejonge, dat was toch wel een enorme ervaring.

Daar lagen waarschijnlijk heel wat manco's van uw lijstje?

Jàà, natuurlijk, er waren er toch verscheidene die ik niet had maar waarvan ik wel het bestaan kende of vermoedde. Vandersteen zei toen: *"wel, neemt maar wat ge niet hebt!"*. Nu was ik een Hollander, en dat ben ik nog, maar ik durfde niet zo ver te gaan dat ik dat dééd. Ik heb er een paar uitgehaald toen hij echt aandrong. Het waren niet allemaal eerste drukken maar wel helemaal nieuw. Met trillende handen gingen we met zijn drieën weer weg, en één van de andere twee, ik noem geen naam, die ging me toch met een stapel weg! (lacht). Toen was ik wel een beetje jaloers, maar ja, ik durfde niet. Een hele mooi blauwe had ik toen, een splinternieuwe herdruk, en ik heb hem trouwens nog steeds.

Het verzamelen is dus echt wel gestart uit sentiment?

Ja, ik verzamel natuurlijk al van sinds ik een klein baasje was, zes jaar was ik, als ik me goed herinner. Wij hadden

Wie zijn onze leden?
Hans Matla,
stripverzamelaar

een abonnement op het weekblad *Donald Duck*, we lazen ook *Sjors* hoor, en de *Robbedoes* en *Kuifje* had ik ook wel eens gezien, maar dat kon je hier haast niet krijgen. De *Donald Duck* die las ik met mijn vier broers en zusje en op een gegeven moment dacht ik *"kom, als iedereen het gelezen heeft, dan wil ik het wel bewaren"*. Toen vroeg ik aan mijn moeder of ik, als mijn broertjes het hadden gelezen, of ik het dan mocht hébben. Dus echt hebben en houden. Dat was prima, zodat mijn broertjes vanaf dan met veel pindakaas en expres kraken en knekken het blad gingen lezen. Tot mijn groot verdriet natuurlijk. Zo werd het lezen verzamelen. Daarna ging ik dan *Kuifje*-albums met harde kaft op de markt kopen.

Die boeken waren dus wel te vinden in Nederland?

Ja, natuurlijk, ook ongekleurde *Suske&Wiske's*, Nederlandse natuurlijk, waren voor 1 à 2 gulden te koop op de markt waar ik vaak met mijn moeder naar toe ging. Ze nam dan wel eens een stapel stripboeken mee voor ons. Ik vond ook wel eens een Casterman of een Lombard, een *Alex*, *De zwarte klauw* of zo voor fl.1.25.

Hoe zat het met de bekendheid en de verspreiding van de Belgische strips in Nederland toen?

De boeken van Dupuis die werden hier wel verspreid, die

zaten hier in Den Haag aan de Laan van Meerdervoort. Dat was vlakbij. Als winkelier later ging ik daar de boeken halen en dan had ik geloof ik als eerste in België en Nederland de nieuwe Dupuis.

Maar waren die albums in de jaren vijftig gewoon verkrijgbaar in de boekhandel om de hoek?

Ja, maar daar hadden wij geen geld voor. Wij kochten nooit boeken nieuw, dat was altijd tweedehands, op de markt of in de tweedehandswinkel. We hadden hier in Den Haag een winkel in de Koningstraat, Manus-van-alles, die had in de jaren zestig, toch al in 1966, stripboeken én softdrugs: hasjies, marihuana en ook illegale elpees, *bootlegs*. Daar ging ik dan mijn collectie Cream-elpees aanvullen en daar zag ik ook strips, Bessy en allerhande boeken.

Bij het inkijken van de lijst uit 1973 valt op hoe weinig Suske en Wiske -boeken er toen waren, terwijl u voor dezelfde reeks nu 23 pagina's nodig heeft.

Er waren maar enkele reeksen, terwijl er nu meer dan duizend, ik geloof zo'n 1.200 Suske&Wiske-boeken zijn, met toch maar 500 verhalen.

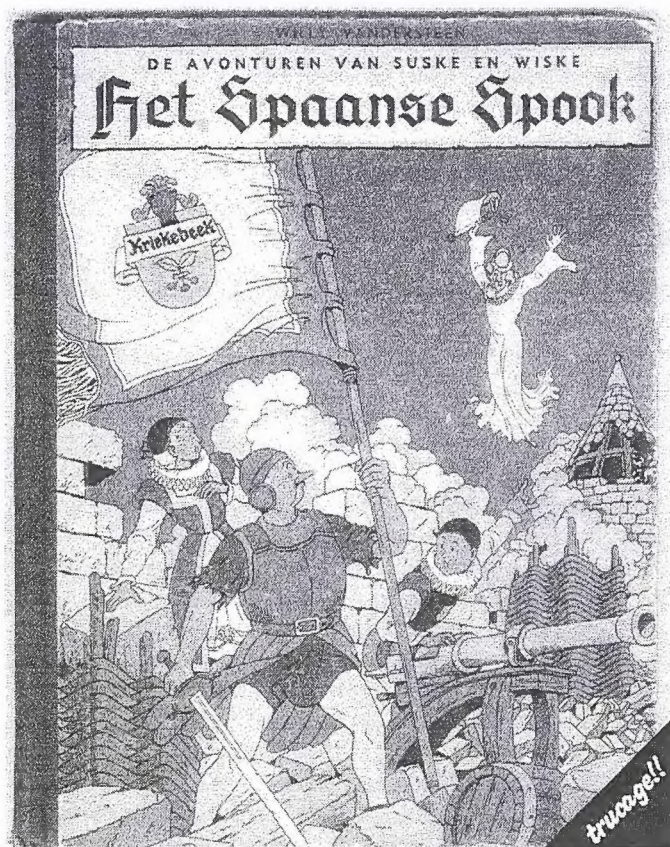
Betekent dat niet dat er veel "overtollige uitgaven" tussenzitten? Wat vindt u - als stripliefhebber - van de wildgroei van speciale uitgaven, luxe-edities en zo meer? Dat is absoluut oninteressant, vind ik. Al die luxe-uitgaven zijn bijna altijd: a. foeilelijk en b. volkomen overbodig. Blijkbaar is er een markt voor, dus de uitgever is gerechtvaardigd om dat te brengen. Als iemand een linnen gebonden Suske&Wiske wil, dan mag dat, waarom niet? Maar ik vind het meestal overbodig. Een gewone Suske&Wiske vind ik mooi genoeg, en dat is eerlijk, dat is puur, dat is een gewone uitgave voor de jeugd. Slechts heel zelden zie je een mooie uitgave, zoals nu *De vogels der goden* en *De mompelende mummie* in die doos, dat vind ik nu een mooie uitgave. Dat is met veel liefde en zorg gedaan, prachtig gedrukt, prachtig gebonden, met een mooie inleiding van Paul Geerts, met prachtige schetsen erin. Top, top, top. En dan nog een videoband erbij die heel aandoenlijk is, want het is een amateurfilm. Dat vind ik honderd keer mooier dan *Het grote gat* met die gekke diamant erin. Dat vind ik flauwekul.

Dat was het juiste antwoord op de vraag, u bent een sterk kandidaat. (gelach) In de Stripkatalogus krijgen we tussen de regels wel eens een impressie van Hans Matla als jonge striplezer, zoals in het verhaal van het mysterieuze gekartonnerde Spaanse Spook, dat u leende van een vriendje, maar dat sindsdien nog nooit iemand gezien heeft.

Maar dat verhaal van *Het Spaanse Spook* is toch mooi, ik bedoel, daar droom ik van, hé. Maar als het zo is dat ik het heb gedroomd of als ik concludeer dat ik het vroeger niet goed gezien heb, dan geef ik het toe. Kijk maar naar Snoek 1, ik heb nu teruggetrokken dat ik daar een tweede druk van gezien zou hebben, zoals in vorige edities vermeld werd. Maar bij *Het Spaanse Spook* weet ik het zéker!

Het kan ook een gerestaureerd boek geweest zijn, door een amateur ingebonden.

Dat vriendje dat om de hoek woonde, daar stonden ze financieel wat sterker, zodat het *zou kunnen zijn* dat ze daar zo'n luxeboek gekocht *zouden* hebben. Wat natuurlijk ook kan, de ouders van die jongen kwamen uit Limburg, misschien hebben zij een bibliotheek-exemplaar gekregen of gekocht, dat weet ik natuurlijk niet. Ik weet zeker dat ik het heb gelezen, ik las géén Frans en ik weet zeker dat het gekartonneerd was.

Bestaat dit boek? Een gekartonnerde Lombarduitgave met rode linnen rug? Hans Matla hoopt van wel. Het zijn zulke fantastische dromen die verzamelaars onweerstaanbaar voortdrijven.

Dat verschil ligt bij dit boek natuurlijk duidelijk in de hand. Misschien is het ook een proefuitgave geweest van de uitgeverij, zoals met wel meer boeken gebeurd is. In ieder geval wacht ik met spanning op het eerste herontdekte exemplaar (*lacht*).

Het "Suske en Wiske-effect", waarbij Nederlanders vanaf de jaren zeventig echt naar België kwamen afzakken om oude Vlaamse boekjes te kopen, dat heeft u zelf meegemaakt?

Ja, ik ben ook met Suske&Wiske opgegroeid, dat werd hier in de jaren vijftig inderdaad al verspreid en op een gegeven moment ontdekte ik, achterop een Suske&Wiske die van de markt kwam, *De witte uil*. Ik dacht: "*dat kan helemaal niet, dat is zot, wat is dit voor een boek?*". Alsof je een onbekende Rembrandt ontdekt of zo. Dan kijk je aandachtig in de titellijst achteraan en dan zie je titels als *De koning drinkt* en *Prinses Zagemeel*. Maar dat kan niet, dit is onmogelijk! (*lacht*). Op een gegeven ga je dan beseffen dat er blijkbaar nog een serie is, waarvan de taal ook gek is voor Nederlanders met dat "ge" en zo erin, dat was vreemd, dat begreep ik niet. Uiteindelijk ga je dan andere stripliefhebbers ontdekken die al wat ouder zijn en die naar België reizen. In Antwerpen had je winkels zoals in de Lange Beeldekenstraat en dan blijkt dat je die oude strips daar gewoon kan kopen! Ja, duur hoor, 100 frank, 200 frank, dat is heel veel geld, duurder zelfs dan dat ze nieuw kosten, dat is belachelijk, maar ja, het zijn ouwe boeken. Zo gaat dat dan en na een tijdje wordt je achttien, haal je je rijbewijs en ga je op het eind van de jaren zestig, begin jaren zeventig elke maand naar Antwerpen.

En voor de Nederlandse verzamelaar, als die op dat moment al bestaat, is dat Suske&Wiske-effect eigenlijk de ontdekking van de Belgische wereld, de Belgische stripwereld. Dat is mooi, gekke gewaarwordingen zijn dat.

Het heeft hier een jaar of twintig geduurd vooraleer men die "liefde" van Nederlanders voor Vlaanderen ernstig is gaan nemen.

Je moet het maar een Nederlander vragen, althans de meesten vinden de prettige Vlaamse variant van het Nederlands veel mooier, veel puurder zelfs. Ik heb nooit goed begrepen waarom de Vlaming soms een minderwaardigheidsgevoel heeft over zijn taal.

Over taalgebruik gesproken: waarom heten de rode en blauwe reeks in de nieuwe Stripkatalogus plots de rode en blauwe serie?

Ja, ik ontdek natuurlijk steeds weer dat er zoveel inconsequenties in de catalogus staan. De woorden serie en reeks zijn natuurlijk synoniemen en "serie" blijkt het meest gebruikt te zijn, hoewel ik "reeks" eigenlijk mooier vind. Daarom dacht ik, laat ons "reeks" overal maar veranderen in "serie".

Hoewel "de rode reeks" en "de blauwe reeks" eigenlijk begrippen geworden zijn?

Misschien dat ik volgende keer alles maar moet omgooien en alles "reeks" moet noemen. Misschien dat ik dat wel doe (*lacht*). Consequent zijn is zo moeilijk.

De overlevering wil dat strips in Nederland door "de gemeenschap" niet erg gewaardeerd werden, met zelfs boekverbranding tot gevolg (zie de ontstaansgeschiedenis van het Stripschap). Heeft u zelf herinneringen aan de onderwaardering van het stripverhaal in Nederland in vroeger tijden? Is dat verbeterd?

Dat is wel zo. België is overwegend katholiek, Nederland is protestant, zelfs calvinistisch in de negatieve zin van het woord. Dat zijn toch "wereldse zaken", stripverhalen met plaatjes en als er dan geweld in voorkwam in de jaren veertig, vijftig, zestig, dan was dat eigenlijk toch niet zoals het hoorde. Men moest elkander liefhebben en dat gevoel, in ieder geval de uiterlijke schijn ervan, werd consequent doorgevoerd. De Nederlander was in ieder geval in de jaren vijftig tégen strips en zoals u wel eens hebt gelezen is er inderdaad in 1948 van de overheid een schrijven uitgegaan "dat het beeldverhaal moest worden verboden in openbare instellingen en op scholen". Want het was slecht voor de kindergeest! Onzin natuurlijk. Tja, en dat heeft toch een stempel gedrukt op het Nederlandse beeldverhaal. Door de oprichting van het Stripschap is daar natuurlijk verandering in gekomen in 1967 en logischerwijze ben ik daar meteen lid van geworden.

Sindsdien is Hans Matla waarschijnlijk de meest gedreven verzamelaar van Nederlandstalige stripboeken. Gedreven...? Ik geef toe, het is bijna niet normaal meer.

Ik heb natuurlijk de pech, of het geluk, ik weet niet hoe je dat moet zeggen, dat ik een functie heb gevonden voor mijn verzamelen. Normaal gesproken zou ik zoals de meesten 2 à 3.000 stripboeken hebben en dan is het gedaan. Maar door het feit dat ik de collectie ben gaan beschrijven, heb ik een soort excuus van, ja, dan moet ik het toch maar bijhouden. Let wel, dat is vaker een last dan een lust, hoor. Want ik moet domweg 25 verschillende Asterix-albums hebben van één titel en alle Suske&Wiske in alle vormen en alle versies tot ik er beroerd van word. Dat is helemaal niet leuk.

Dat moet wel op een mens wegen, letterlijk en figuurlijk.

Ja, dat zijn kâmers vol. Ik ben dan ook elke dag twee à drie uur bezig met het bijhouden van die collectie. Dat is natuurlijk ook niet meer in arbeid uit te drukken, maar ik ben toch van mening dat er tenminste op één plaats een collectie moet zijn die volledig is of de volledigheid nastreeft. Want de bibliotheken

doen het niet, omdat dat daar geen tijd en geen geld voor is.

U was niet de eerste met een catalogus over strips.

Nee, Henk Mondria is in 1972 begonnen met een Bommelbiografie en dat was voor het eerst dat er een beschrijving kwam van één stripreeks. Twee jaar later heb ik daarvan een heruitgave gebracht waaraan ik zelf meegewerkt had en nog eens twee jaar later, in 1976, heb ik de eerste Stripkatalogus uitgewerkt, die in 1977 verscheen.

Uw eerste stripcatalogi hadden een weinig opvallende cover, zoals de meeste postzegelcatalogi. Die boeken hadden toch weinig stripuitstraling?

Mijn echte eerste catalogus was nog met fotootjes van allemaal stripboeken, die had ik allemaal opgeplakt. Van alle pagina's had ik de tekst getypt op een typemachine, dan de foto's ingeplakt, daar ben ik maanden mee bezig geweest. Bij de tweede catalogus was het boek klaar, maar had ik nog geen omslag. Ik wilde een striptekenaar vragen, dat leek me zo leuk, want die konden tekenen en ik niet. Toen dacht ik aan Hans Kresse, die kende ik inmiddels, en dat wou ik het liefste. Voor de derde catalogus heb ik het hem gevraagd, en toen zei hij: "tja, nee, nee...". Afijn daar is niets van gekomen en toen, bij de vierde, heb ik tenslotte gezegd: "mijnheer Kresse, ik wil een omslag van u". "Jamaar, kunt u niet iemand anders...", probeerde Kresse nog. "Nee, ik wil u of niemand, want ik vind u de beste", en zo ging het door tot hij uiteindelijk op de valreep, vlak voordat het boek naar de drukker moest, met de tekening kwam. Toen zei-ie: "Krijg ik daar nou nog wat voor?". "Eh, nee", zei ik. "O, o, maar ja, moet ik dat dan helemaal voor niks doen?", mopperde Hans Kresse. (*gelach alom*)

Wat 'n situatie!

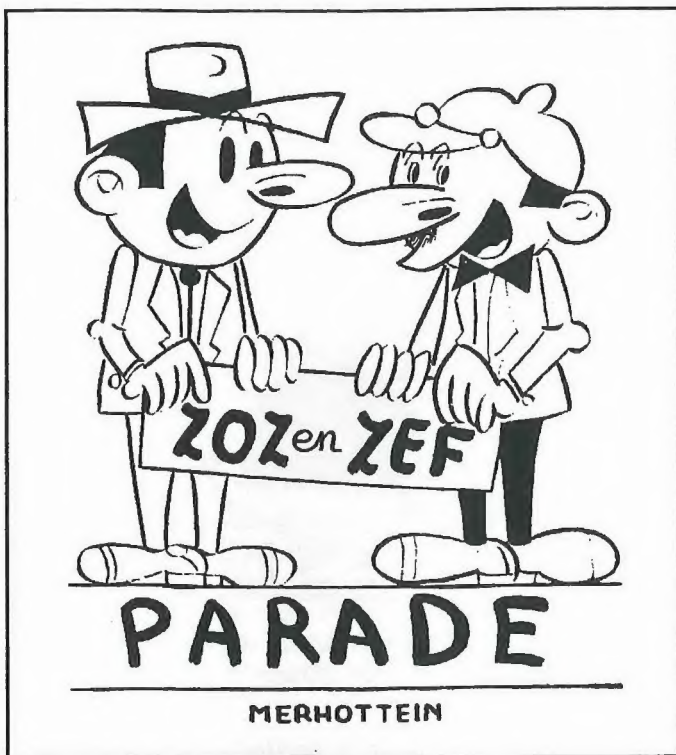
Ja, ik werd heen en weer geslingerd tussen verafgoding en aan de andere kant toch m'n poot stijf willen houden, omdat ik eigenlijk hoopte dat een tekenaar het een eer zou vinden om voor de catalogus een omslag te willen maken. Maar daar was het misschien nog wat vroeg voor. En toen zei-ie: "wat heeft u daar voor een ding?". Ik had namelijk al een rekenmachientje, dat was in de jaren zeventig nog heel bijzonder. "Ja, die wil ik hebben". "Ja maar, dat is een duur ding", zei ik. "Dat geeft niet, u hebt die tekening, dan wil ik dát hebben". En toen kon ik geen "nee" zeggen (*schaterd*).

Bestond Panda, uw eigen stripwinkel, toen al?

Ik was boekhouder voor een vereniging van huiseigenaren en had het niet zo naar mijn zin. Op een gegeven moment scheurde ik met mijn Puch door de stad, op weg naar een boekenwinkeltje, toen ik aangereden werd en mijn been brak. Dat heeft negen maanden aangesleept. Mijn ouders hadden hier toen een winkeltje met meubeltjes en antiek en zo en ik vroeg of ik daar niet wat van m'n dubbele strips op een tafeltje mocht leggen. De eerste dag verkocht ik voor 25 cent, de tweede voor 5 gulden en na een week kwam iemand voor 30 gulden stripboeken kopen. Toen zei ik: "kijk 's ma, hier kan je je boterham mee verdienen". Op 4 juli 1970 ben ik daar voor het eerst gaan zitten, met mijn been in het gips, en toen is eigenlijk Panda ontstaan.

De appreciatie van uw lezers is vreemd te noemen: het boek wordt telkens weer gekocht maar iedereen klaagt erover. Aan de prijzen wordt telkens weer aanstoot genomen. Is het niet jammer dat al dat mooie werk daardoor in de schaduw komt te staan?

De Stripkatalogus is een raar boek. Enerzijds is het een bibliografisch werk en anderzijds is het ook een *prijzencatalogus*. Die twee aspecten lijken elkaar niet goed

De Stripkatalogus is een nuttig instrument voor wie hem weet te gebruiken. Zoz en Zef staat er nu in, duur boekje, maar er staat niet bij dat in '97 een facsimilé verscheen bij het luxe-Kiekeboek.

te verdragen want ze hebben ook niets met elkaar te maken. Je wil weten wie de auteur is van een boek, hoeveel verhalen er verschenen zijn en los daarvan -en dat is een totaal- andere emotie- *wat kost me dat boek en wat is dat boek me waard?* Ik moet zeggen dat ik ontzettend blij ben dat ik er vanaf het begin prijzen bij gezet heb, want ik dacht toen: *ik heb er 15 gulden voor gegeven, dus ik geef aan wat voor dat boek betaald werd.* Zo weet een ander wat hij mag verwachten te moeten betalen voor hetzelfde boek. Dat is toch handig? Ik zie het meer als een *verhouding in zeldzaamheid* tussen een boek dat 10 "punten" heeft en een dat 100 "punten" heeft. Ik heb express niet gezet: fl 5.75 of fl15.25, er staan gehele getallen, die voor mij niet noodzakelijk op guldens hoeven te slaan. Het is een indicatieve waarde, geen absolute waarde. Maar goed, men beschouwt dat dan toch als guldens, en zo zijn het ook guldens geworden. Het rare is, als ik er géén prijzen in had gezet, was het boek nooit meer verschenen. De mensen kopen 'm -frustrerend genoeg- omdat er prijzen bijstaan. De prijzen hebben natuurlijk voordelen, bijvoorbeeld voor de verzekering. Als de boel afbrandt, heb je toch graag weer je verzameling terug, en dan moet je waarschijnlijk zulke prijzen gaan betalen.

De meeste catalogi (postzegelcatalogi, de Franstalige B.D.M.) bevelen een waarde van 50% aan. De grote kloof tussen de aangegeven waarde en de reële inruilwaarde (20%) is bij u toch vrij groot. Hoe verklaart u dat?

Als je een winkel hebt, en iemand biedt een boek aan dat je al vijf keer liggen hebt, dan biedt je 20%. Want die gaat in de kast en over een jaar of zes wordt hij misschien verkocht. Ik zeg er ook altijd bij dat de verkoper op een ruilbeurs waarschijnlijk meer kan krijgen voor zijn boek, want kijk maar, ik heb ze staan. Het is een vrije handel, niets is verplicht. Je weet ook hoe het is: als je een verzamelaar spreekt die een boek zoekt, dan is de prijs te hoog, en heeft-ie het boek eindelijk te pakken, tot zijn grote tevredenheid, dan is de prijs véél te laag. Ik ben eigenlijk een van de weinigen die volkomen neutraal staan ten opzichte van een prijsstelling. Wat hier in staat heb ik namelijk, op een paar dingen na. Dus het

interesseert me helemaal niks of een boek 1 gulden of 10.000 gulden waard is. Ik noteer gewoon de prijs die *iemand* eraan besteed heeft, het maakt mij niet uit hoeveel. En als handelaar heb ik er ook geen belang bij, want als een boek veel te hoog geprijsd is en iemand komt het aanbieden in mijn winkel, dan zou ook ik teveel moeten gaan betalen. En ik vind heus niet alles de prijs waard zoals die vermeld staat. Neem nu het tijdschrift *De Bengel*, de Nederlandstalige versie van *Le Petit Vingtième* (slechts één exemplaar bekend -red.), dat is voor 90.000fr. verkocht, dan noteer ik dat netjes. Ik zou het er niet voor over hebben, ik zou er nog geen 9.000 fr voor over hebben. Maar het is dus niet de prijslijst van Hans Matla, het is een indicatie van wat zich afspeelt op de vrije markt. Het aardige is dat ik zowel liefhebber/verzamelaar als handelaar ben. Ik sta dus aan beide kanten van de toonbank. Dat neutraliseert extremen.

Goed, de echte liefhebber of handelaar kan met wat ervaring een vrij correcte prijs bepalen aan de hand van de Stripkatalogus. Maar hun ergernis wordt wellicht gevoed door wat wij hier "de semi-professionelen" heten. Mensen die op markten of beurzen staan te verkopen en geen fluit verstand hebben van stripboeken of eerste drukken. "Wat een gekke prijzen", zeg je dan, maar zij schermen verontwaardigd met: "Matla zegt zoveel en zoveel". Ook Jan Modaal ziet dan met verbazing die "hoge waarde", wat op de duur tot een kunstmatige overwaardering leidt. (Zucht). Ik heb het in de nieuwe Stripkatalogus, hoop ik, nog beter uitgelegd: het is een indicatie... hoe moet ik het zeggen ... (zoekt het juiste woord)... het is eigenlijk *onzin*. Geen enkele prijs klopt! De *absolute prijs* kan per definitie nooit gesteld worden. Als je dat weet en daar rekening mee houdt, tja... Bij verkoop gaat het om 20 à 50% van de cataloguswaarde voor een boek in *puntgave staat*. Dat vergeet men wel eens. Want als je een verzamelaar vraagt: *"heeft u daar een boek dat nieuw is, alsof het vandaag gekocht is in de winkel?"*, dan zeggen ze: *"nee, maar het is toch een goede staat"*. Kijk, en voor het bepalen van de waarde gaat het er vooral om in welke staat het boek verkeert.

Weegt het belang van de nieuwstaten, die tenslotte slechts het topje van de ijsberg vormen, niet wat te veel door in de Stripkatalogus? Veroorzaken zij niet die onnatuurlijke prijzenkloof?

Ik ben geschrokken van de kleurenfoto's van mijn eigen strips in de catalogus. Mijn medewerkers hebben die namelijk geselecteerd. Ik vind die foto's prachtig, ik geniet er elke dag weer van, maar nu zie ik mijn boeken onder een hoogtezon en ik zit te kijken van: *"heb ik zulke vódden in huis?"*. Die prijzen in de Stripkatalogus gelden niet voor zulke exemplaren. (peinst). Toch is het wel leuk dat mijn eigen strips niet allemaal mooi zijn, want eigenlijk hoeft het niet. Eigenlijk is het niet zo belangrijk. Ik ben er dus wel blij mee dat er boeken bijzitten die niet in nieuwstaat zijn, zodat je nu verzamelaars hoort zeggen: *"Ha, kijk, die Matla heeft lekker een slecht exemplaar, de mijne is véél mooier"*. (lacht). Dat vind ik fantastisch, want eigenlijk gaat het toch dáárom: gewoon een boek koesteren waar je zelf plezier aan beleeft, niet om de waarde, maar om de inhoud!

Waarvan akte.

Patrick Vranken

De Stripkatalogus, de negende dimensie, is verkrijgbaar in de stripspecialzaak en kost ongeveer 4.000fr.

(Voor de taalpuristen: sinds de nieuwe spelling wordt catalogus met een *c* geschreven. De Stripkatalogus is een merknaam die dateert uit de tijd toen de voorkeurspelling nog gangbaar was en je dus kon kiezen tussen "c" of "k").

De steen der wijzen

Het zal je maar overkomen : bij oma op zolder of op de zondagse rommelmarkt tref je een stapel oud papier aan. Bij het openslaan van de nieuwe Stripkatalogus transformeert het papier plots van oud naar goud! Is de Stripkatalogus de steen der wijzen, waarnaar generaties alchemisten vruchteloos gezocht hebben?

Elke nieuwe editie (of dimensie) van de Stripkatalogus werd sinds 1977 met enig gevoel van opwinding ingekeken door een paar duizend mensen, al dan niet verzamelaars. Staat er nieuwe of aanvullende informatie in? Zijn er buitengewone, onbekende, exemplaren opgedoken?

Is mijn verzameling in waarde gestegen? Wat betaal ik in de toekomst voor de stripjes die ik nog zoek? Is deze waarde reëel, moeder, of is het slechts virtueel rentenieren? Vooral de laatste vragen stelt de doorsnee verzamelaar zich sinds de zevende editie (1989). De prijzen in de Stripkatalogus gaan immers onveranderlijk in stijgende lijn. Ook al weten verzamelaars dat de stripmarkt sterke schommelingen kent (sommige reeksen zijn al een paar jaar écht niet meer gewild), in het lijvige boek is daarvan niets te merken. De curve gaat maar steeds omhoog, vaak in tegenstelling tot de reële verkoopprijzen en de interesse van het publiek. Horen wij al niet een paar jaar de standhouders op stripbeurzen klagen over de dalende "omzet"?

- Patrick Vranken -

Niets dan lof over het prachtige boek, waarin wel niet alles, maar nu toch al heel veel opgenomen werd, en over de kwaliteit van de uitgave. De fotootjes, die met de jaren zo klein geworden waren dat zelfs een vergrootglas geen soelaas meer kon bieden, zijn verdwenen, zodat de negende dimensie een stuk slanker geworden is dan zijn voorganger. Zij werden vervangen door zo'n 750 kleurenfoto's die over het boek verspreid werden. Elke letter kreeg zodoende een aantal markante afbeeldingen mee. Dat levert een paar mooie kijkpagina's op, die ook de leek (die dit moois niet bezit) duidelijk moet maken waarom wij zoveel schoonheid niet kunnen weerstaan en alsmaar blijven opstapelen.

Eerlijk gezegd is het me ondertussen al twee keer overkomen dat ik me afvroeg hoe een bepaald beschreven boek er ook weer uitzag. Vroeger kon je dan met je vinger de foto's op een pagina aflopen tot je de juiste gevonden had. (Diegenen die ook de achtste editie nog in de kast hebben, kunnen gelukkig nog daarin terecht; dat heb ik ook gedaan). Hieruit blijkt wel dat de Stripkatalogus in zijn huidige uitgavevorm de grenzen van het haalbare bereikt heeft.

De boter en de vis

Maar zoals al gezegd gaat de aandacht van de liefhebber minder naar het visuele en informatieve aspect dan wel naar de prijzen. Nu zijn richtprijzen interessant, zolang ze ook bruikbaar zijn. Een aantal edities geleden baseerde de verzamelaar zich zonder verpinken gewoon op de Stripkatalogus. In België werd lang de "tien frank"-regel algemeen gebruikt: de waarde in gulden werd gewoon vermenigvuldigd met tien frank, wat neerkwam op zowat 50% en jarenlang een vrij correcte richtprijs opleverde.

Sinds een paar jaar is dit echt niet meer mogelijk. Voor de meeste stripboeken lijkt "vijf frank" al meer dan voldoende (30%). Hoewel er dan ook weer tussenzitten die best wel "acht frank" waard zijn (40%). Een interessante nieuwstaat haalt wel eens "twaalf" of "vijftien" (zo'n 75%). Vorig jaar kregen we steeds vaker strips aangeboden aan "vijf à acht frank de gulden" door verkopers die met moeite nog een liefhebber vonden. Tot zover dus de toestand bij de achtste editie.

Delen door vijf

Welke regel hanteren we dan voortaan bij de negende dimensie, waarin de prijzen nog maar eens gestegen zijn? Het antwoord is eenvoudig, want Hans Matla last het zelf in, bij wijze van inzetjes om-de-zoveel-pagina's : "wie zijn bezit van de hand wil doen, kan rekenen op 20 à 50% van de handelswaarde, afhankelijk van de tijd en moeite die hij of zij zich getroost". Vermits de prijzen gelden voor stripboeken in prachtstaat kunnen we aannemen dat je maximaal 50% van de waarde zal krijgen voor een heel mooi, zeldzaam boek. Al wat daaronder ligt (geen koe zo bont of er is wel een vlekje aan) gaat dus in de richting van één vijfde van de aangeduide waarde. Omgerekend is dat weinig meer dan "drie frank de gulden".

Dat is (relatief) weinig : hoe maak je een leek wijs dat je best geïnteresseerd bent in zijn oude strip van 2.500 gulden, maar dan wel voor 7.500 frank? Hoe je het ook uitlegt, je zal altijd overkomen als een oplichter. Zo dom is het publiek immers niet, vooral niet als ze denken dat er een cent te verdienen valt. Postzegelverzamelaars hanteren bijvoorbeeld doorgaans 50% van de cataloguswaarde als verkoopprijs. Franstalige stripverzamelaars weten dat ze aan de hand van de bekende Franstalige stripbijbel B.D.M. meestal op 50% van de waarde kunnen rekenen (B.D.M. volgt met zijn prijzen namelijk de markt, ook naar beneden toe).

Duur boek schrikt af

Dit alles om maar aan te tonen dat de prijzen in de Stripcatalogus nog moeilijk bruikbaar zijn als richtprijzen. Dat zijn het dan ook niet, het zijn *handelsprijzen* (aldus Hans Matla in een aantal inlassingen), de prijs die je mag verwachten te moeten betalen voor het stripboek van je dromen, *bij de professioneel*. Dat kunnen we niet ontkennen. Die handelaar heeft vanzelfsprekend ook nog andere kosten dan de aankoopsprijs van het bewuste stripboek, wat zich dan weer vertaalt in een hogere verkoopprijs. Nu is dat ook wel interessant om weten, maar er is ook nood aan wat anders.

Wat we, bovenop het uitstekende bibliografische werk en het handelsaspect van de Stripcatalogus, nog missen, is een realistische verkoop- of ruilwaarde. We kunnen getuigen dat de laatste jaren heel wat verzamelaars, evengoed ouwe rotten als beginners, er mee ophielden, "want met die prijzen is verzamelen onmogelijk geworden". Ook wil Het Lot dat je wel vaker dingen vindt die je zelf niet interesseren. Die probeer je te slijten aan collega's of op een stripbeurs om dan zelf te kunnen kopen wat je zoekt. Maar wat is een goede prijs voor een strip waarvan je de waarde eigenlijk niet goed kent? Waar blijft kortom de marktwaarde, de realistische richtprijs?

Wat we zelf doen, doen we beter?

"Dan moeten we er zelf maar voor zorgen", is een kreet die wel eens gehoord wordt in stripmiddens, maar die nog steeds moeilijk realiseerbaar blijkt. Een totaal nieuwe, alternatieve catalogus heeft natuurlijk weinig zin. Dan krijg je onvermijdelijk discussies over de prijzen, waarbij de hoogste natuurlijk uit de kast gehaald wordt wordt bij *verkoop* en de laagste bij *aankoop*. Verder is er een hoop dubbel werk en papierverkwisting, vergelijkbaar met de uitgave van twee concurrerende telefoongidsen in België.

Nee, dan lijkt het beter Matla's waarde te aanvaarden voor wat ze is (wat je mogelijk in de stripwinkel moet betalen), en zelf voor aanvullende informatie te zorgen. Welke prijzen zijn welvoeglijk tussen liefhebbers en verzamelaars, die geen maandelijkse huur voor een stripwinkelpand noch belastingen op stripverkoop betalen? Wat is de eigenlijke verzamelwaarde?

Vermits we een vereniging vormen van meer dan 500 stripliefhebbers- en verzamelaars, die elkaar regelmatig ontmoeten op stripbeurzen, moet het toch mogelijk zijn naar de *belangstelling* van onze leden te peilen? Want bij het bepalen van de waarde van een stripboek, speelt volgens ons een combinatie van drie factoren een rol: de staat, de zeldzaamheid, de gezochtheid.

Een zeldzaam, gezocht boek zal - in uitmuntende staat - zeker topprijzen halen. We denken hierbij aan de klasse van *Beo de verschrikkelijke*, *Het geheim van Matsuoka*, *Rikki en Wiske*. Een boek dat je overal vindt, maar dat niemand interesseert en in bedenkelijke toestand is, geeft de verkoper je zelfs gratis mee. Tussen beide uitersten ligt een wereld van verschil, van appreciatie en van moeizaam afwegen. Zo kan een zeldzaam, gezocht boek in minder mooie staat toch nog een goede prijs halen. De verzamelwaarde van een zeldzaam, gezocht boek, waarvan plots 250 gave exemplaren opduiken, moet onvermijdelijk een flinke duik nemen. Dat geldt dan tenminste voor de gewone, beduimelde exemplaren, want iedereen zal zich een gaaf exemplaar willen aanschaffen. Het kan in zo'n geval enkele jaren duren vooraleer de waarde van een stripboek zich herstelt.

Brussel bruist allang niet meer

Hetzelfde geldt voor veel bijzondere uitgaven, neem nu *Barelli in Bruisend Brussel*, een mooie strip van een toptekenaar,

uitgegeven als promotiestrip en niet in de handel. Aanvankelijk moeilijk te vinden, steeg de prijs tot 100 gulden in de *achtste editie*, nu 125. Later bleek dat er méér dan 10.000 exemplaren van gedrukt waren, die in België na een tijdje massaal de tweedehandsmarkt gingen overspoelen en nu ook wel de Nederlandse liefhebber bereikt hebben. Weinig *nieuwe* strips hebben nota bene zo'n forse oplage. Op dit ogenblik raak je deze strip moeilijk kwijt voor meer dan 450fr. (25 gulden), nieuw of niet. Moet de catalogusprijs dan niet gerelativeerd worden aan de hand van de gedaalde belangstelling?

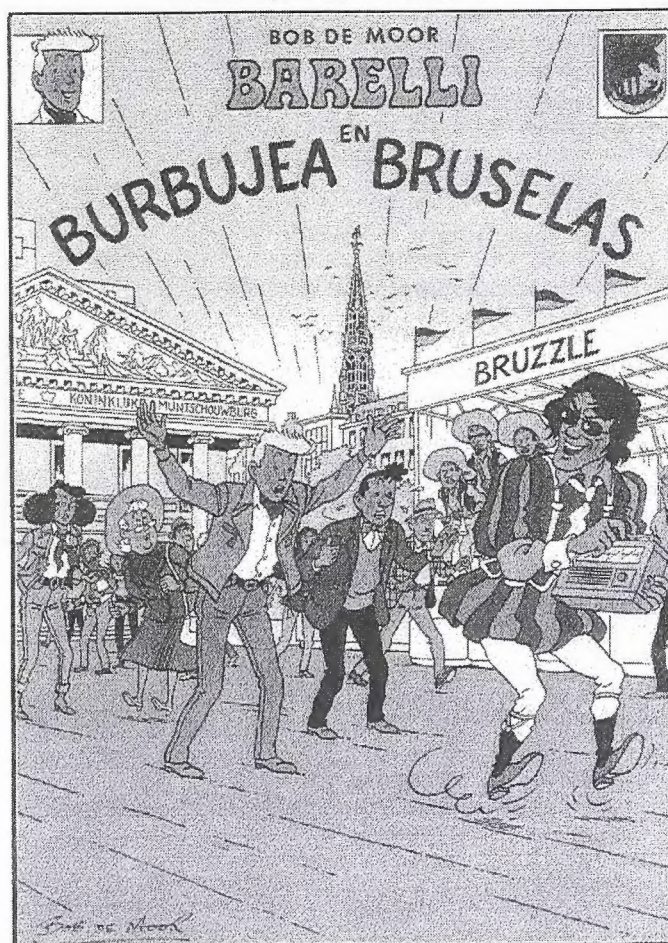
Hoe kunnen we te werk gaan?

De zeldzaamheid van een boek is genoegzaam bekend: een gesprek met niet meer dan een twintigtal ervaren verzamelaars levert al een vrij correct beeld op. Een vraagteken blijft de gezochtheid: wie wil dit boekje, en voor welke prijs?

Wij willen graag een serie artikelen brengen over specifieke strips of stripeeksen: de Lombardcollectie, de Rode Reeks van Suske&Wiske, oude gekartonneerde Dupuis-albums, de Favorietenreeks, Kuifje-albums, Wrill-uitgaven, enzovoort... Wat is de evolutie van deze reeksen de laatste jaren? Zijn ze nog gewild? Ben jij geïnteresseerd? Welke prijzen worden gehanteerd op de markt? Is dat teveel of wil je méér geven voor dat wanhopig gezochte exemplaar?

We hebben dus de medewerking nodig van onze leden: wat is jouw specialisatie? Ben je pas of al langer bezig met een bepaalde reeks en merk je een evolutie? Ken je andere verzamelaars met dezelfde belangstelling? Belangrijk is dat namen genoemd worden (striptitels dus), maar vooral dat het taboe rond het vermelden van prijzen doorbroken wordt. Wij verwerken alle getuigenissen (graag per brief, fax of E-mail,) tot een zonder twijfel interessante artikelenreeks. Je naam wordt niet vermeld indien je dat niet wenst.

Barelli, Spaanse versie, gemaakt voor Sevilla

BONTE Brugge

Losse originele pagina's

* Craenhals	Pom en Teddy	12.000
* Piroton	Michiel en diek	1.500
	Jess Long	2.500
Ook volledige Jess Long verhalen van 10 en 16 blz. verkrijgbaar aan		1.500 / pag.
* V. D. Kroft	Sjors en Sijmmie	
Volledige verhalen van ong. 8 blz.		500 / pag.
* Funcken	Doc Silver	1.500
	Witte Ruiter	3.500
	Witte Ruiter (1e)	6.500
	4-pagina verhalen	5.000/4 pg.
* Franz	Thomas Noland	3.000
	Lester Cockney	3.500
	Jugurtha	4.500
Volledig Verhaal van Hannah (deel 3)		46 pag. p.o.t.k.
Romaele	Zwartbaard	3.500
De Moor	Snoe en Snolleke	5.000
	Tijl Uilenspiegel	5.000
Reding	Vincent Larcher	1.500
Boschaert	grote w/z cover	10.000

De inschrijvingsperiode voor Particulieren en handelaars op de Doris Dobbel Reaks is voorbij.

De boeken komen uit in de loop van 1998 (ik durf geen exacte datum te vermelden want de meeste afleveringen moeten nog bijgewerkt worden).

Bij het verschijnen worden alle intekenaars persoonlijk verwittigd, het komt er nu op aan om nog een beetje geduld te oefenen, waarvoor mijn dank.

Bonte Tweedehands Strips, Boeken en CD's Heidelbergstraat 5 8200 St. Michiels Brugge

Open : di - do 13 tot 19 u
vrijdag 13 tot 21 u
zat 9u30 tot 12 / 13 tot 19 u

Gesloten : Zon- en Maandag

tel : 050 / 39.29.81 (winkel)
050 / 39.04.85 (privé)
fax / tel : 050 / 38.35.76 (ten. 8 - 21u)

STRIPWINKEL

GITSCHOTELLEI 88
2600 BERCHEM
Tel : 03/236.25.40
Open : Ma-do 12u-18u
Vrij 12u-19u
Za 10u-18u

SIGNEERWEEKEND

Zaterdag 6 juni signeren van 14.00u tot 18.00u

Paul Teng, Walthéry,

Hec Leemans, Aidans, e.a

Zondag 7 juni signeren van 14.00u tot 18.00u

Desorgher, Sikorski, Marc-Renier,

Marvano, Carin, e.a

SPAARACTIE GENUM EN GESIG.KLEURENPENTEN

FORMAAT 40 x 50 - OPLAGE 200 EX.

Oktober 97: NR 1 : HERMANN (nog verkrijgbaar)
Januari 98 : NR 2 : KAS (nog verkrijgbaar)
April 98 : NR 3 : RENAUD (JESSICA BLANDY)
Juli 98 : NR 4 : DANY
Oktober 98 : NR 5 : FERRY (KRON. PANCHRYSIA)

Het Resloten Land

trading cards

verzamel ze!

GEFLOPTE GADGETS

XIII - koffieservies

Strips - Comics - Cool Media

Parijsstraat 16 - LEUVEN - 016/22.58.40

STRIPWINKEL

COMICS!

PIERKE

NIEUWE OPENINGSURENI!

NIEUWE, TWEEDE-HANDS EN ANTIQUA-RISCHE STRIPS
OOK AANKOOP VAN JOUW STRIPS.

F. VAN RYHOVEN
LAAN 312 / HOEK ANJELIERSTR. 9000 GENT
TEL : 09 227 70 86

van 13.30 tot 20 u.
zat. : 10.30 tot 18 u.
zondag : 10.30 tot 13 u.
maandag gesloten

Op zoek naar *Het groene parfum*

Een album dat niet bestaat...

Het jaar 2000 nadert, en nog steeds kennen we niet alle geheimen van het beeldverhaal! Ook de nieuwe Matla-Stripkatalogus, hoewel sterk uitgebreid, vermeldt volgens de uitgever ongeveer 95% van alle bekende uitgaven. Er blijft nog een eind weg af te leggen en dan hebben we het nog niet eens over de onbekende boeken die toch nog regelmatig opduiken! We weten dus nog lang niet alles. En gelukkig maar... Zo blijft het spannend.

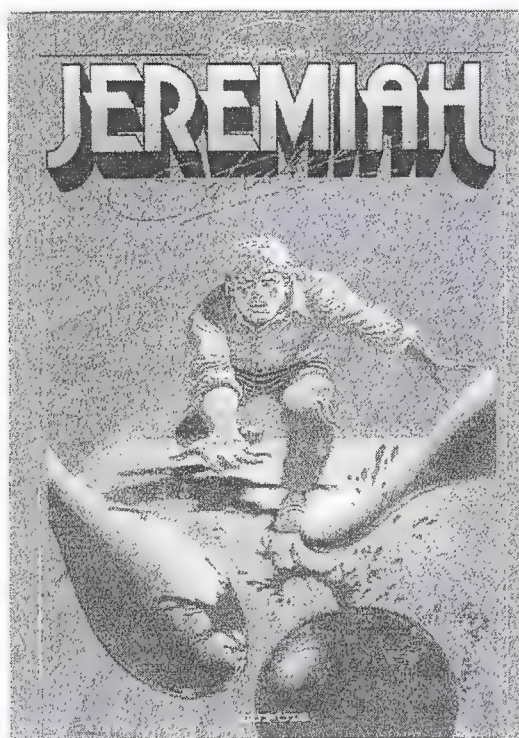
Jeremiah in Nederland

Voorlopig hebben we het onbestaande Kuifje-album nog niet gevonden (we blijven natuurlijk zoeken), maar wel zomaar eventjes een onbestaand Jeremiah-album! Op de beurs in Valkenswaard, traditioneel in de Valkencourt tijdens het laatste weekend van augustus, troffen we een stand met een ons onbekende Nederlander (geen lid), die gekartonneerde Jeremiahs toonde.

Nederlands/Frans

Op tafel lagen twee albums van Strike, album 13 in de reeks Jeremiah. Niet ongewoon, maar het waren gekartonneerde albums. Haast onmiddellijk kwam een collega erbij staan, die de boeken onderzocht met de woorden: "die albums bestaan gewoon niet, Jeremiah 13 is in het Nederlands niet gekartonneerd verschenen!". Bij nader onderzoek bleek dat het in feite albums waren met een Franstalige gekartonneerde cover, maar met Nederlandstalige inhoud. Omdat er verder op het boek alleen de vermeldingen "Jeremiah", "13", "Strike" en "Dupuis" voorkomen, kan het album gewoonweg doorgaan voor een Nederlandstalige druk. Eén detail verradt de ware toedracht, verklapte de verkoper ons: achteraan staat "Imprimé en

Belgique" in plaats van "Gedrukt in België". Een ander verschil is het drukkersimprint "DUPUIS" op de cover en op de rugzijde, waar dit in de Nederlandstalige reeks "SPOTLIGHT DUPUIS" hoort te zijn.

Vergissing

Volgens de verzamelaar, zelf Hermann-liefhebber, die beweerde dat er 29 van bekend zijn, gaat het hier om een vergissing van de boekbinder, waarbij toevallig enkele Franstalige covers gebundeld werden met Nederlandstalig binnenwerk. Nu is dat geen ongewoon verschijnsel, we kennen allemaal zulke albums (regelmatig duikt in België bvb. een ouwe Lombard op met dat soort fout). Zulke foute boeken belanden doorgaans in de papierversnipperaars. Volgens het verhaal had dit ook hier moeten gebeuren maar werden 29 stuks "gered" van de vernietiging. De vraagprijs voor het album was 125 gulden. We hebben het zelf niet in ons bezit, maar hebben ten behoeve van dit artikel een Franstalig album gekiekt.

In ieder geval bestaàn de albums, We hebben het niet "van horen zeggen", maar zelf gezien. Snel deed ook al het verhaal de ronde dat deze albums vals zouden zijn. Een knutselaar trekt een Frans én een Nederlandstalig album uit elkaar, wat

lijm op de juiste plaats, en... bingo! Een zeldzaam album. Nochtans zagen de albums er professioneel gebonden uit. We hebben ze met enkele mensen grondig bekeken en het zag er beslist géén knutselwerk uit. Het kan natuurlijk om

een illegale productie gaan van iemand die alle drukkersmateriaal tot zijn beschikking heeft.

Wie zal het zeggen?

In ieder geval is het een mooi verhaal.

Het geheim van de Matsuoka's

- Yves Kerremans -

Het geheim van de Matsuoka's is zelfs nog groter dan we in magazine 58 deden uitschijnen! Naast de uitgaven die opgesomd werden in het eerste deel van dit artikel, bestaat er immers ook nog de uitgave van *Het Volk* uit 1982. Deze maakt deel uit van de reeks herdrukken die de uitgeverij in 1974 startte met *De zoon van Nero*.

Het geheim van Matsuoka draagt in die reeks het nummer 51 (in een cirkeltje, rechtsboven op de cover). De covertekening is een vereenvoudigde versie van die uit 1961 (zie magazine 58): Van Zwams revolver, de brief, spuit, wekker en gasfles zijn verdwenen en het flesje bier werd gemoderniseerd.

Matsuoka lijkt zich niet bewust van de aanwezigheid van Nero en Van Zwam.

Voor de volledigheid drukken we hier ook de hertekende cover van de uitgave van Stripbeurs Middelkerke af (links). Daarop is Van Zwam weggelaten. Matsuoka wordt niet meer bedreigd en wrijft zich vergenoegd in de handen, terwijl Nero half slapend in de deuropening staat. Let op de pot met Arsenic en het slaapmiddel 'Ro Hiep Nol'.

Bijzonder is ook de hoofding met figuren, ongebruikelijk in de oude Nero-albums, waar Nero en Matsuoka elkaar aankijken.

Nerowedstrijd

De man met het gouden hoofd

Waar is de tijd dat er nog onbekende verhalen opdoken?

Zoals toen CISO plots met het 'vergeten' Neroverhaal De man met het gouden hoofd op de proppen kwam. Of toen de 'onbekende' Lambikverhalen uit het Parochieblad gebundeld werden onder de naam De gekalibreerde kwibus. Nostalqische zucht...

In het geval van *De man met het gouden hoofd* zou er meer dan twintig jaar verlopen tussen de voorpublicatie in 1950, in de krant *De Nieuwe Gids* en de albumuitgave in het stripblad CISO in 1971.

CISO herdrukte het verhaal met een nieuwe Sleen-cover in 1979. Ook de uitgave van Het Volk uit 1982 en de liefhebbersuitgave van Vermeirre uit 1990 kregen telkens een nieuwe Sleen-cover.

In het prestigieuze herdrukproject **De klassieke avonturen van Nero** van Standaard Uitgeverij kan het verhaal natuurlijk niet ontbreken.

Omdat de bestaande (later getekende) covers echter niet perfect passen in Sleens tekenstijl uit 1950, maakte Dirk Stallaert een nieuwe cover "in oude stijl".

Het is deze cover die het achtste deel van *De klassieke avonturen van Nero* siert.

En wat is een goed magazine nu eigenlijk zonder een plezante Nerowedstrijd? Zeg nu eens eerlijk?

Om te vieren dat *De man met het gouden hoofd* eindelijk op gepaste wijze in de Neroreeks wordt opgenomen, geeft Standaard

Uitgeverij vijf albums cadeau.

Hiervoor moet je wel bewijzen het Nero-oeuvre te kennen door volgende vraag korrekt te beantwoorden: ***In dit verhaal krijgt Nero zijn definitieve uiterlijk door te drinken van een riviertje in Alaska. Welke verandering treedt er daarbij op?***

Ontwerp van Stallaerts succulente cover voor De Man met het gouden hoofd.

De onschuldige hand warmt zich al op om de briefkaartjes van de vijf winnaars te kiezen uit de juiste inzendingen. Misschien komt er zelfs een hoge hoed aan te pas...

Haarlem 1998

Hadden de afwezigen ongelijk ?

Ondanks het feit dat het Haarlems stripspektakel slechts aan zijn 4° editie toe was, was de opkomst weerom overweldigend op 6 en 7 juni jl.. In tegenstelling tot 2 jaar geleden, toen er bijna subtropische temperaturen geregistreerd werden, liet het weer het ditmaal wat afweten: veel wind en af en toe regen, maar uiteindelijk toch wat zonnestralen op zon-dag namiddag. En eens de zon van de partij is, zie je waarom dit stripfestival een publiekstrekker is. Her en der terrasjes (waan ik me hier in Leuven?), de nodige gezellige kleine steegjes, kanalen rond de stad, inclusief de verplichte pittoreske bruggen en dit alles gekruid met de nodige dosis cultuur. Kortom een bruisend mini-stadje, weggelopen uit één of ander stripverhaal. (Als dit een typisch Nederlandse stad is, moeten sommigen onder ons hun idee over ons buurland dringend herzien...)

Peter Verbeeck

Alle activiteiten van deze tweedaagse bespreken zou ons te ver leiden. Hiervoor kan trouwens reeds verwezen worden naar Stripschrift 310 (programma-overzicht) en 311 (**Kresse** expo en VSB-Hoofdprijs voor de Belg **Jeroen Janssen**). Of voor de internetadepten onder jullie naar www.stripnet.nl/comicspace. Toch wil ik enkele momenten van mijn verblijf in Haarlem even in het daglicht zetten. Na een kleine zoektocht in de binnenstad, kon ik mijn wagen parkeren naast het kanaal, op wandelafstand van de ruilbeurs. Deze openluchtruilbeurs blinkt uit in gezelligheid, doordat je je eigenlijk waant op één of andere volkse jaarmarkt. Nadeel is wel dat alles zich buiten afspeelt, zodat je dit keer moest voorzien van een vrij dikke jas om rustig wat rond te snuffelen, op zoek naar dat unieke album (Het groene parfum ?), dat ontbrekende nummer uit je collectie of die toevallige vondst van een onbekend knipsel over jouw favoriete auteur. Tevens een saluut aan alle standhouders die er toch maar 2 dagen gebibber voor over hadden.

Tent

Het kloppend hart van deze stripdagen was de tent op de Grote Markt. In deze tent bevonden zich enkele uitgeverijen en grote Nederlandse stripwinkeliers. Bij Arboris kon je bvb. de Haarlem-luxe-editie (75 ex.) van *Sasmira* aanschaffen. Eveneens vond je er enkele standjes met small press uitgaven en de jubilerende

Zozolala: 100 nummers, je moet het maar doen! Ter gelegenheid van deze striptweedaagse kwamen tegelijkertijd nummer 99 uit (een niet-gratis nummer, ook voor abonnees, dat gold als catalogus voor de Acaciaaantentoonstelling in Studio Burgwal) en nummer 100 (met nog eens een strippuzzel, waar ze sinds lang het patent op hebben). Zozolala blijft een goed voorbeeld voor alle stripinformatiebladen. Daarnaast was er een kleine tentoonstelling over voetbalstrips, die mij niet echt kon boeien. Over het algemeen vond ik wat er zich in de tent afspeelde het minst amusant. Buiten de tent had Hans Matla ook een standje opgeslagen, alwaar zijn langverwachte Stripcatalogus *de negende dimensie* te koop was aan 4000 BF (m.a.w. 500 BF voordeliger dan je hem bij je stripwinkel om de hoek kon reserveren).

Pterodactylus

Als getrouw Tardi -fan, heb ik me uiteraard ook naar de Loopgravententoonstelling begeven. Doch, wat ik had verwacht, bleek ook bewaarheid te worden. Deze prachtige expo was gewoon een kopie van wat we eind vorig jaar in Turnhout te zien hadden gekregen. Toch loonde het nogmaals de moeite, al was het maar omwille van de schitterende Tardiaanse lokatie, nl. het Teylers Museum. Ik verwachtte er elk moment op Isabelle Avondrood, Morgendauw of een Pterodactylus te lopen.

Eveneens vermeldenswaard zijn de inspanningen die Het Raadsel zich keer op keer getroost. Hun slogan "Het Raadsel pakt groots uit in Haarlem" bleek geen grootspraak. Meer dan 60 nationale en internationale auteurs waren paraat in het Stedelijk Gymnasium.

Naast de bekende Europese namen zoals **Munoz & Sampayo**, **Mattotti**, **Baudouin**, **Ptiluc** en **Swarte** waren er ook enkele jonge Amerikaanse goden : **Chris Ware**, **Charles Burns** en **Daniel Clowes**.

Van deze laatste heeft Matt Schifferstein voor Oog en Blik de vertaling gemaakt van *Ghost*. Op het eerste zicht lijken Clowes' tekeningen nogal vrij amateuristisch. Komt daarbij de vervreemdende groene druk en ik had zoiets van "Nee, dat is niets voor mij". Maar eens je begint te lezen, kan je niet meer stoppen. Het verhaal handelt over 2 tienermeisjes, boezemvriendinnen volop in hun puberteit, die hun laatste vakantie doorbrengen, alvorens te gaan studeren of werken. Al wat ze doen is gewoon wat rondhangen, roddelen over klasgenoten en fantaseren over enkele creepy figuranten. Ondanks het feit dat er eigenlijk weinig echte actie is en dat het gevloek en ge-"Jezus" en "Oh God" nooit veraf zijn, leest dit verhaal tegen 100 km per uur, en denk je op het einde "WAAW !! Is het al uit?". Een aanrader.

Die andere Amerikaan, **Chris Ware**, kreeg zich een hele tentoonstellingsruimte toegemeten in Galerie Année. En terecht! Zijn ACME Novelty Libraries zijn voor mijn part een herdefinitie van de Klare Lijn en Jimmy Corrigan is, naast "the smartest kid on earth", ook meteen de meest pathetische figuur die ik ooit tegenkwam in stripland. Het formaat van Wares magazientjes is bijna telkens verschillend, en dat is uiteraard zeer vervelend om op te bergen, maar eveneens maakt dat mee de charme van zijn reeks. Eigenlijk zijn dit meer dan louter comics of stripverhalen. Bij elk "magazine" zit er wel iets om te knippen en te plakken: een robot, een raket of een huiselijk tafereeltje. Zoals je ziet: iets voor een actieve lezer of een gewezen modelbouwer. En dat verwacht Ware ook van de koper van de ACME's. De verhaallijn is dikwijls niet lineair, of er lopen verschillende lijnen door mekaar. Net zoals het knip- en plakwerk is ook de verhaalstructuur echt puzzelwerk. Mij doet het denken aan de moeilijke constructies die Andreas dikwijls ontvouwt, alhoewel het er grafisch uiteraard volledig van verschilt. Een mooi voorbeeld van dat knutselwerk, dat velen onder jullie waarschijnlijk al eens gezien hebben, is de stand, door Ware zelf ontworpen, waar de ACME's in passen en waarop talrijke kleine mannetjes een strip in mekaar aan het knutselen zijn. De moeite om eens van nabij te bekijken! Ware was uiteraard zelf aanwezig en nam uitgebreid de tijd voor zijn signeersessie. Als je niets moet hebben van comics of Amerikaanse strips, koop toch maar eens een ACME en overtuig jezelf dat dit een reeks is die zijn gelijke niet kent.

Kriek

In het Stedelijk Gymnasium was het uiteraard weer aanschrijven om een (hand-)tekening, maar de organisatie leek me beter dan 2 jaar geleden. Ook vond ik er werk van enkele tekenaars die mij tot nu bijna of volledig onbekend waren: **Pinelli**, **Kriek**, **Shelton & Pic** en **Giesen**. Van deze auteurs hebben Sherpa en Oog en Blik nieuw werk uitgegeven.

Beide fondsen verdienen daarom best eens wat aandacht. Immers, over een uitgever die zich inspant om ook 'moeilijkere' strips uit te geven of nieuwe namen een kans te geven, mag best eens wat geschreven worden. Hierbij dient genoteerd dat zulke uitgaven dikwijls alles behalve

rendabel zijn. De albums zijn stuk voor stuk zeer verzorgd uitgegeven en van enkele reeksen verschijnen luxe uitgaven. Een eigenaardige reeks is de K2-reeks van Sherpa, groot formaat en moeilijk weg te bergen, maar bvb. Cromwell Stone van **Andreas** komt hier prachtig tot zijn recht. De herdruk van Cromwell Stone 2 zou binnenkort ook in deze reeks verschijnen. Eveneens zou er nog een Rork verschijnen en een luxe Rork-cassette! Goed nieuws dus voor de Andreas fans.

De hardcore verhalen van **Pinelli** worden ook in een luxebundeling uitgegeven en dit mag overdreven lijken, maar het is toch mooi dat het gebeurt. Pinelli : Je bent ervoor of er 200 % tegen, maar je kan niet ontkennen, dat deze Luikenaar erin slaagt grillige maar emotionele zwart wit schetsen op papier weet te zetten.

Een ander, mij onbekend auteur was **Erik Kriek**. (afb onder: *Tigra*) Deze Nederlander met een naam als een Brabants bier, die recent ook in Stripschrift 309 in het zonnetje kwam te staan, is er met zijn tekstloze strip Gutsman Comics in geslaagd een internationale comic te maken, die zeer gemakkelijk wegleest, met toch wel een leuk scenario. Zijn grafische vooropleiding is zeer duidelijk. Al iets bekender klinkt de naam **Matthias Giesen** in de oren. Hij tekent o.a. voor Zone 5300 (net zoals trouwens Erik Kriek). Zijn *Gordijnen voor beginners* kan in Nederland op zeer goede kritieken rekenen. Sommige grappen toveren inderdaad een glimlach op je mond en zijn erg origineel, maar dikwijls had ik toch een déjà-vu gevoel. De geest van Kama en The Far Side dwaalt hier regelmatig rond.

Tot slot dan het antwoord op mijn vraag aan het begin van dit stuk : Hadden de afwezigen ongelijk ? Wat mij betreft volmondig JA, al was het maar om de sfeer op te snuiven en om eens te kijken waarmee ons bovenstebeste buurland allemaal bezig is. Het was een unieke kans om eens wat Amerikaanse auteurs bezig te zien, en de Ware-tentoonstelling alleen al maakte voor mij de uitstap de moeite waard. Als je er echter naartoe getrokken bent om antiquariaat op te snorren, dan zul je waarschijnlijk ontgoocheld teruggekomen zijn. Tot binnen 2 jaar!

Gezonde roddels,
toekomstvoorspellingen,
nieuwe uitgaven,
luxetoestanden,
enz...

Yag Millew
maakt er een lekker soepje van!

Ondanks het wat kleinere aantal aanwezigen op de tweede **Gentse stripveiling** van 16/5/98, volgt er nog een derde editie. Op 14/11/98 kan je weer naar hartelust bieden op één of ander ontbrekend kleinood in je collectie. Inlichtingen: Nederkouter 8, 9000 Gent, tel: 09/224.01.47.

***

Reg Smythe, de geestelijke vader van stripfiguur **Andy Capp**, in onze contreien beter bekend als *Linke Loetje*, is overleden op 81-jarige leeftijd. Andy was sinds 1957 niet meer weg te branden uit de Britse krant *The Mirror*. Smythe's levenswerk verscheen in 1700 kranten in 48 landen onder verschillende pseudoniemen en had zoals bekend ook invloed op Bob Mau. Flo en Andy blijven verweesd achter.

***

De beruchte tekenfilmfiguurtjes **The Simpsons** krijgen een ster op de bekende *Walk of Fame* te Hollywood. Mickey Mouse, Bugs bunny en Sneeuwwitje waren de enige animatiefiguren die hen voorafgingen.

***

De zestigste verjaardag van **Superman** gaat niet onopgemerkt voorbij. In de jubileum-editie neemt de held het op tegen de nazi-holocaust tijdens de Tweede Wereldoorlog. Maar geloof het of niet, Joodse organisaties protesteerden tegen het feit in het hele verhaal de woorden jood, Duitser of katholiek niet voorkomen. Uitgever DC Comics wilde hiermee vermijden dat kinderen elkaar scheldwoorden van bovenstaande categorie, of erger, naar het hoofd zouden gooien. Volgens de Joodse organisatie heeft dit geen zin omdat een mens zijn identiteit toch niet kan verdoezelen. De uitgever heeft wel zijn excuses aangeboden.

***

Pitch, het vaak eigenwijze doch gevoelige stripfiguurtje dat wekelijks de *Stipkrant* (bijlage van dagbladen *Het Nieuwsblad-de Gentenaar*) opvrolijkt, kreeg vanaf maandag 29/6/98 een echt vervolgstripverhaal voorgeschoteld. *Pitch krijgt een zusje* noemt de strip die omstreeks september in de stripwinkel moet belanden. Het is een simpel getekende strip gebracht op een humorvol educatief scenario. Tekenaar Bart De Neve zorgt voor een halfuurtje fijn leesgenot. Wie de naam van het zusje kon raden via tips maakte kans op een T-shirt van Pitch of pestkop Kiki.

***

TV-Expres brengt gedurende 5 opeenvolgende weken een heus stripalbum op de markt. Of eigenlijk twee, want aan de ene zijde tref je in voorpublicatie het stripalbum *Het aangenaaiide oor* van held **Urbanus**, bij omkering van het tijdschrift lees je de avonturen van Biebel, *Op vakantie met Biebel*. Nr 1 verscheen vanaf nr 1517, editie week 11 tot 17 juli. Ontbreekt er een nummer, dan kan je bijbestellen, stort per deel 55 fr op rekening: 415-1224261-39 t.n.v IMS, postbus 222, 2250 Kontich. Met vermelding: Urbanus 1,2, enz.

De **Don Lawrence Collection** niet langer klokvast? Normaal verschijnen deze albums omstreeks de stripdagen te Breda. Dit keer waren ze er ter gelegenheid van strip Haarlem (6&7/6/1998). *Don Lawrence The Collection 10*, hc, met stofwikkkel, 1999fr, bijgeleverd een gratis linnen draagtas. Fans, niet getreurd! Breda wordt opgefleurd met een extra boekdeel over het werk van Don Lawrence. Don Lawrence Collection, postbus 4191, 4900 Oosterhout, Nederland.

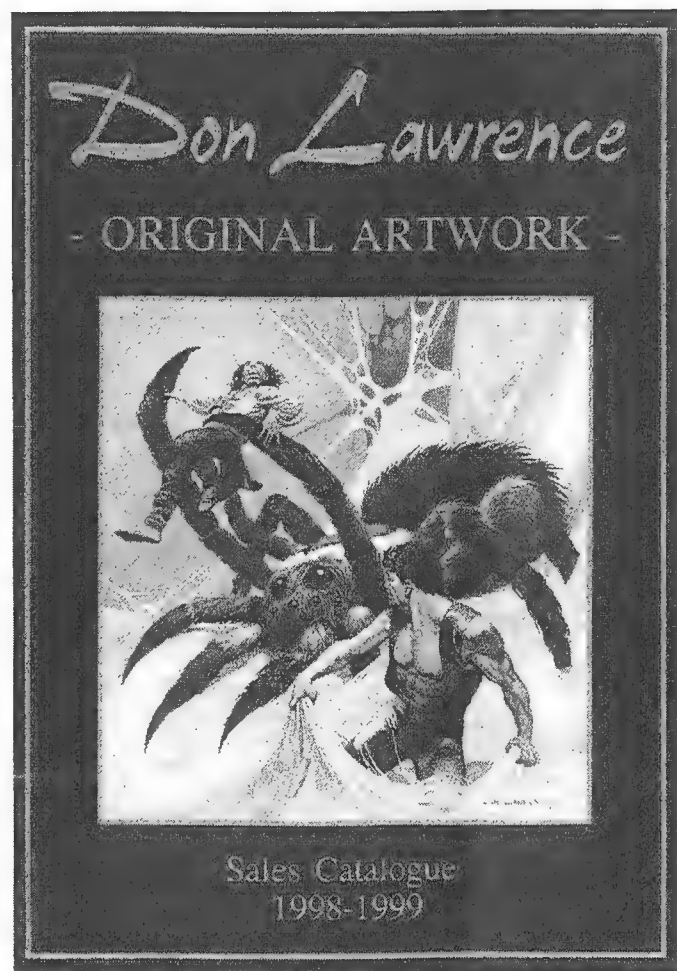
***

Voor wie geboeid is door Don Lawrence's stripwerk, en graag hiervan een origineel wil aanschaffen, is er nu de *Sales-catalogue 1998*. Hierin vindt je veertig originelen uit de eerste vijf Pandarve-albums.

Verder nog een aantal Trigië-pagina's en ouder werk uit de jaren '60 en '70.

Don Lawrence Sales catalogue 1998-1999, Postbus 4194, 4900 CD Oosterhout, Nederland. Prijs: sc 300 fr.

***

Casterman brengt de nummer 1 van *Chinaman, De berg van goud*. Het is een verhaal van en over Chinese inwijkelingen in Amerika, omstreeks 1850. Het vertoont veel gelijkenis met de film *Red Sun* met acteur Charles Bronson in de hoofdrol. Niet altijd overtuigend verhaal in beeld gebracht door Letendre en Taduc. Sc 195fr.

Ayroles en Maïorana ontvingen voor het volgende album de begeerde "prijs De Leeuw 1997". Ze brengen een prachtverhaal over een kikker die na de bevrijdende kus verandert in een mooie prins. Waar hebben we dit nog al gehoord? *Garulfo 1: Een kikker met ambitie*. Sc 295, nogal veel voor een softie naar mijn mening.

***

Vermoedelijk hadden de makers van *Elfquest* net als hun lezers problemen met de Elfquest-verhaallijn. Om al je problemen op te lossen is er nu *De wereld van Elfquest*. Openhartig praten Wendy en Richard Pini over hun geesteskinders en verdere toekomstplannen. Het album brengt twee onuitgegeven verhalen en een handige naslaggids over wie is wie in de elfenwereld. *De wereld van Elfquest*, Arboris, sc 495.

***

De Rammelende Rally van Suske en Wiske opnieuw in heruitgave, je kon het lezen in *Sus en Wis* weekblad. Maar in het weekblad wordt niet vermeld dat bij dit album een losse pagina hoort met hierop "lees, kijk, win". Verder los bijgevoegd een speciale oplage van *De Streekkrant*, editie Antwerpen 25/6/98 met als hoofding "Vakantie en recreatie in de provincie Antwerpen". Gedurende juli en augustus werd iedere donderdag een gedeelte van de rally, gevolgd door Suske en Wiske, toeristisch voorgesteld in *Gazet van Antwerpen*.

***

De Post wordt commercieel : Philastrips verstuurd in juni al een folder met als doel de voorinschrijving op hun nieuwste uitgave, *Tibet kopstaand*. Slechts zeshonderd van deze boekjes verschijnen in de Nederlandse taal. Te bestellen via overschrijving op nr 000.2055630.06 met vermelding Nederlands. Het hebbeding wordt je in oktober toegezonden. Prijs 650fr.

***

Wens je tekenaar *Hausman* eens in levende lijve te ontmoeten en tevens een leuke tekening in je stripboek te krijgen, dan zit je goed bij Gobelijn Strips op 10 oktober 1998 en dit van 14 tot 18 u. Gobelijn Mechelsestraat 35, 3000 Leuven, tel: 016/23.55.86.

***

Stripuitgeverij *Het Volk* betreedt het populaire pad. Na het succes van de strips van en over *Get Ready* gaan nu albums van *Windkracht 10* verschijnen (naar het VRT-programma) en een strip over de goed in de markt liggende muziekgroep *2 Fabiola*. *Windkracht 10* verschijnt sinds 10/8/98 als voorpublicatie in *Het Nieuwsblad* met als hoofding *De hemel in de hel*.

***

Dargaud of *Big Balloon* verdelen de nieuwste strips van Enki Bilal niet langer. Die eer komt nu toe aan uitgever *Oog & Blik* die in het najaar de nieuwe nr. 1 uit een trilogie gaat verdelen. *De slaap van het monster* wordt net als zijn Franse broertje alleen in hard jasje gebracht voor 600 fr. Tevens worden herdrukken voorzien in hc van de overige albums aan bovenstaande prijs.

***

Dat de Post een boekje bracht over *Reding* genummerd en gesignd op 600 exemplaren las je al in magazine 58. Wat nog niet vermeld werd, ook niet bij de postuitgave, is dat er een oplage bestaat op 75ex. voor de prijs van 1200 fr, zelfde formaat en uitgavevorm. Alleen de voorplaat werd vervangen door de achterplaat van *Recht in het doel*.

***

Stripjaar 1977 is er weer. Met allerlei weetjes over strips in binnen- en buitenland, zoals de evolutie van strips, merchandising, interviews, enz. Bevat verder een handige gids over uitgevers, stripwinkels, organisaties en dies meer. Bij een eerste blik zou men denken dat voor de voorplaat geopteerd werd voor de cover van Lian Ongs album *Horizon*. De plaat is inderdaad van Lian, doch werd vakkundig opgebouwd met allerlei stripfiguren. Prijs 555 fr, uitgegeven door Sherpa.

***

Bijna niet te geloven : na ruim 40 jaar kapt uitgever Dupuis met de serie *Baard en Kale*. In de albums in beeld gebracht door Sikorski en Lapière werden de figuren nochtans voorzien van een jeugdiger elan en verder waren de avonturen verassender dan die van tekenaar Will.

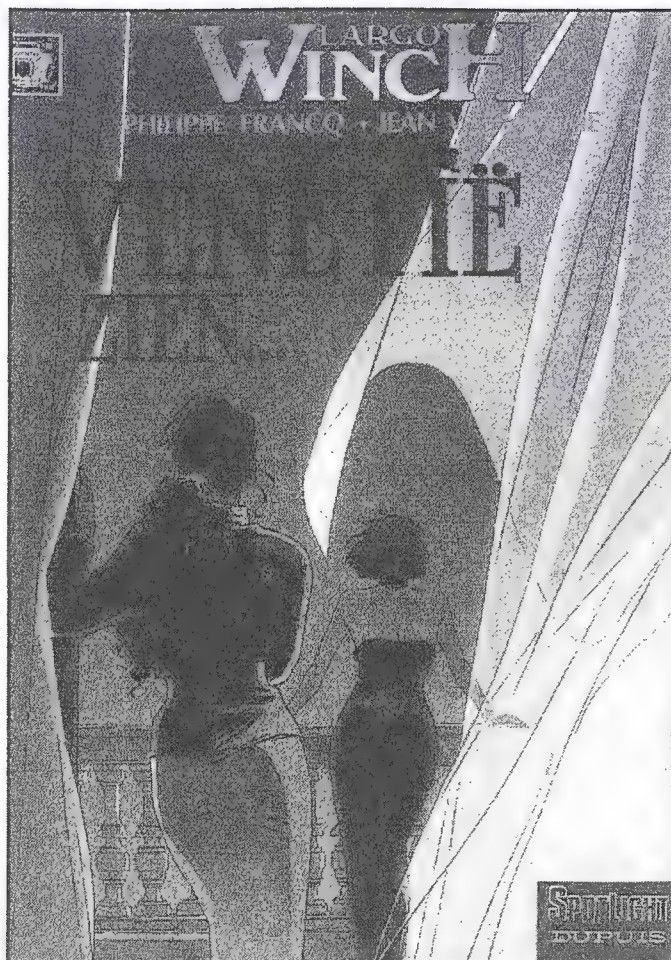
***

Tekenaar *Baudoin* zal vermoedelijk nooit echt doorbreken bij het stripminnende publiek. Toch getuigt zijn werk van een hoog niveau. Hij vertelt over zichzelf, de ziekte van zijn broer, hun eerste stappen op het strippad. *Piero*, zijn nieuwste werk, is een rustig voortkabbellende strip. Een rustpunt in een tijd van commerciële stripuitgaven. Sc-uitgave met bladwijzer op 500 ex, prijs 555 fr, uitgever Sherpa.

***

Op zoek naar het groene parfum : het eerste tekenfilmpje ooit getekend door *Walt Disney* leek voor het nageslacht verloren. Maar laat de bazuinen schallen en ontdoe de vlaggen! Bij toeval werd het kleinood teruggevonden door een Brits verzamelaar. In 1980 kwam het filmpje, *Roodkapje* genaamd, voor op de lijst van de tien meest gezochte films opgesteld door het *American Film Institute*. In datzelfde 1980 kocht de Brit het voor amper twee pond. Het zal nu je schat maar wezen. Disneystudio's verzorgt de restauratie van deze eersteling.

***

Dat *Gazet Van Antwerpen* op 9/7/98 ter promote van de voorpublicatie van de nieuwste **Largo Winch: Venetië zien...** zijn lezers gratis album 1 meegaf in superslapcover, is algemeen bekend. Raar is wel dat voor de titelpagina geopteerd werd voor de gratis herdruk-uitgave die verscheen samen met album zes in de originele Dupuisreeks. Het album vormt eigenlijk één geheel met de verschenen krant, met hierin een gesprek met Jean Van Hamme, plus een halve promotiepagina over de voorpublicatie. Van 4 augustus tot 1 september kon men iedere dinsdag prijzen winnen door middel van vragen over de voorpublicatie.

***

Op zoek naar het groene parfum deel 2 : **Disneyspeelgoed** is: ouder dan je denkt. Tijdens het opruimen van een zolder van een boerderij in Groot-Brittannië werd een uniek stukje speelgoed opgediept. Het stelt een in tin uitgevoerde trommelende *Mickey Mouse* voor, vermoedelijk uit 1930. Na al die tijd is het mechanisme dat de armpjes beweegt nog in prima staat. Bij de veilinghouder in Dorset hoopt men 60.000fr te vangen voor dit kranige oudje.

***

Dat de Steenforts, in de stripwereld beter bekend als **De meesters van de gerst**, verfilmd werden, is oud nieuws. De serie werd een tijdje terug immers uitgezonden op Canvas en Nederland 3. Beter nieuws is dat er een vervolg gebreed wordt aan de vorige serie. Het tijdstip van uitzending is nog onbekend daar het startschot voor de opnamen pas is gegeven.

***

Uitgeverij Arcadia gaat er weer tegenaan en gooit twee boekjes op de markt. Op 22 augustus verscheen ter gelegenheid van Strip-Niklaas (te Sint-Niklaas), **Commisaris Martens** van de hand van André Geerts (*Jojo, Ondankbare wereld*). Iets verder in de toekomst, namelijk tijdens de 11e Stripbeurs te Wilrijk op 13 & 14 maart 1999, verschijnt nummertje 2 in de serie Mick Mac Adam. Beide

hebbedingetjes zijn zowel in sc als hc te verkrijgen. Prijs sc 395 fr, 550 ex, hc 50 ex 1595 fr. Te bestellen op rekening 733-2011405-43 met overschrijving van het juiste bedrag en vermelding CM(Commisaris Martens) of MMA 2(Mick Mac). Adres: Arcadia, Lijsterstraat 11, 2580 Putte. Tel 015/756415 na kantooruren of 02/5131486 tussen 12 en 18u.

***

Op de allereerste **Mosselcartoonale** werd uit 165 cartoons ingezonden door 50 cartoonisten uit België en Nederland **Brasser** als winnaar bekroont. Brasser is bekend als huiscartoonist bij de lezers van *Het Nieuwsblad*. Tweede werd de Nederlander Willem Rasing, derde Pirana. De cartoons zijn te bekijken in de mosselveiling te Yerseke.

***

Kulturele Vereniging Spirit uit Temse brengt medio september een onuitgegeven Piet Pinter en Bert Bibber verhaal getekend door Pom, in luxe-uitvoering, **De verborgen schat**. Het gaat hier niet om nummer 16 uit de reguliere reeks maar wel om de versie verschenen in *Het Handelsblad* in de vijftiger jaren. Prijs 1495 fr. Tevens verkrijgbaar : een luxe-affiche op 250 ex

***

Winnie the Poeh brengt weer vreugde bij de erfgenamen van A. A. Milne, de geestelijke vader van het beertje. Disney wil de laatste 27 jaar van de auteursrechten afkopen. De 2,4 miljard frank is te verdelen onder een school, een schrijversorganisatie en een gentleman's club. Het zal je beer maar wezen.

***

Want ja, de 72-jarige Winnie is populairder dan ooit. 1998 wordt zijn topjaar. Een eigen show in *Disneyland Parijs*, video's, boeken, strips, interactieve spelletjes, schrijf- en schoolmateriaal, een spaarpot en ga zo maar door. Alle verhalen en curiosia beantwoorden aan de norm: vriendschap, respect voor elkaar, en de natuur beter leren begrijpen. Zeggen dat het allemaal begon in 1925.

***

De **Papyrusstrip** gebaseerd op de tekenfilm *De verdwenen mummie* kan je gratis in je bus krijgen. Je moet eerst wel een aantal punten uitknippen uit de repen *Kinder Chocolate* of *Kinder Delice* en opsturen natuurlijk. Aanbod geldig tot 30/11/98. Doen.

***

Na de How- en India trilogie brengt Standaard Uitgeverij op 500 exemplaren met genummerde en gesignde zeefdruk de **Bompa-trilogie** in zwart-wit uitvoering voor de bijna ronde prijs van 1995 fr

***

Het was wel even wachten, maar hier is hij dan: de strip ter gelegenheid van 550 jaar stadhuis Leuven. **De Wolf van Sint-Pieter** werd feestelijk voorgesteld op 2/8/98 in het cultureel centrum te Leuven. De strip wordt uitgegeven door het Davidsfonds Leuven en komt in jouw bezit voor de som van 450 fr. Te verkrijgen in de betere boekhandel, het cultureel centrum, of de dienst toerisme Leuven. Info bij mevr. DeVreese (Davidsfonds) tel: 016/31.06.00.

***

Onder de noemer: **The greatest adventures of Spike and Suzy** wordt voor de derde maal de Engelse stripmarkt onder vuur genomen met vertalingen van de Suske&Wiske verhalen. Het is wel even wennen aan de namen van je geliefde helden, Sidonia werd behouden, Barabas wordt Barnabas, Jerom is omgedoopt tot de Bijbelse figuur Jethro, Lambik wordt Ambrose. Het leukste wordt Schanulleke, ze werd Muffin gedoopt naar het ronde gebakje met een gaatje in het midden. Niet alle strips zijn geschikt voor vertaling, vooral de oudere met typisch Vlaamse inslag vallen uit de boot. De Nederlands-Brabantse uitgever houdt de oplage laag, 4000 ex. voor Engeland, 1000 ex. voor de Benelux, allen in hard jasje voor 450fr.

Er wordt een nieuwe prijs uitgelooft die Belgische cartoonisten wil stimuleren: de **Royale Belge PersCartoonPrijz**. De cartoon op zich heeft succes in België, vrijwel elke krant of tijdschrift dat zich repecteert heeft minstens één cartoonist in huis. Regelmatig worden wel tentoonstellingen of cartoonales georganiseerd, maar voor de specifieke *perscartoon* met commentaar op de actualiteit werd tot nu toe weinig gedaan. De nieuwe prijs wordt uitgereikt aan in België wonende cartoonisten die het afgelopen jaar de meest indringende bijdrage hebben geleverd over de actualiteit in het politiek, sociale, economische, culturele, sportieve of ontspan-

ningsleven en wiens werk goed is overgekomen in een gedrukt medium. In de jury zetelen o.a. Johan de Moor, Jan Bucquoy en oscar-winnares Nicole van Goethem. Voorzitter is niemand minder dan Georges Wolinski. De eerste uitreiking zal op 29 april 1999 gebeuren.

Meer informatie en reglement op nr. (0032)(0)2/770.36.72

***

De **Talenuitgever** gaat er weer tegenaan! Velen zullen al dit moois willen verzamelen, maar kunnen en blijven betalen is een ander paar mouwen. Even opnoemen.

Kookaburra 2, Sektor WBH 3, Cisse brengt een mooi verhaal met al even mooie tekeningen.

Het rijk 1, Citadel en Het rijk 2, De Swastikas-route, Rodolphe & Plumail. Goed gestructureerd verhaal over de 2de wereldoorlog die nog steeds verder gaat. Hitler overleefde alle aanslagen en overleed in 1956. Tussen al die gruwelen toch nog een vleugje erotiek.

Bloed en stilte, pakket 2. Vijf op elkaar volgende verhalen, gaande van de nummer 6 t/m 10. Een gansterepos in beeld gebracht door Corteggiani & Mitton. Hoe verder de kronieken lopen, hoe moeilijker om lezen.

Vleugels van lood 1, Nachtvluucht, Gibelin & Barral brengen het verhaal over een gestolen vliegtuigprototype. Ondertussen probeert een pleebey, of was het nu een playboy, al het vrouwelijk schoon in zijn omgeving te versieren.

Rails 2, De witte garde, Chauvel & Simon & Findakly. Relas over een bloedige strijd tussen blank en zwart in een nabije toekomst in de USA.

De geest van Warren 2, De legende van de nieuwe man, Brunschwig & Servain & Guth. Een moordenaar, al 25 jaar dood en begraven, blijkt springlevend en pleegt moord na moord. Al deze verhalen verschijnen in hard jasje in een oplage van 250 exemplaren in de collectie Vinci (gele rug) of in de collectie 500 (rode rug) voor de prijs van 500fr per album. Later verschijnen al deze verhalen in sc. voor 260 fr.

***

Pc - sTrIPS

Suske&Wiske op Cd-rom

De echte liefhebbers weten al lang dat er een *bibliotheek* aan CD-rom's te vinden is met spelletjes of gewoon informatie. Er bestonden ook al Cd-rom's waarmee je zelf een strip kan maken, o.a. van *De Smurven* en *Lucky Luke* en recent verscheen een spel met als thema *De valstrik* van Blake en Mortimer, weliswaar alleen in het Frans. Standaard Multimedia pakt nu uit met twee interactieve Cd-rom's: **De roekeloze ruimtereis** bevat spelletjes en ook informatie over de ruimte en via **Suske&Wiske Stripmaker** kan je met een groot aantal personages en decors je eigen verhalen van Suske&Wiske afdrukken op de printer. Je kan de figuurtjes vergroten, spiegelen, vóór of achter een ander voorwerp plaatsen, zodat het resultaat realistisch is. Er komt ook een wedstrijd in *Suske&Wiske Weekblad* voor zelfgemaakte verhalen. Voor uren spelplezier zorgt *De roekeloze ruimtereis*. Het avontuur start in het laboratorium van professor Barabas, waar je al wandelend heel wat bekende voorwerpen vindt: de Ruimtekruiser, de Bathyscaaf, de Gyronef, enz... Het is de bedoeling dat aan al die tuigen in de toekomst een spel gekoppeld wordt. In deze versie zit bijvoorbeeld een behendigheidsspelletje met de Ruimtekruiser. Het hoofdspel, een avontuur in de ruimte geïnspireerd op *De stervende ster*, beleven Lambik, Suske en Wiske via het betreden van de teletijdmachine. Voor de kenners: het spel is wel niet vergelijkbaar met de haast driedimensionale kwaliteit van een *Tomb Raider*, maar de *Suske&Wiske* -sfeer wordt hier toch zeer mooi opgeroepen. De details zijn opvallend goed verzorgd. Via de computer van professor Barabas krijg je bovendien toegang tot zijn website, waar je heel wat informatie kan opvragen over de ruimte, maanreizen, buitenaards leven, enz... Erg interessant.

Volgende Cd-rom's zijn al gepland met als thema's *Egypte* en *Atlantis*. Je hebt wel absoluut een *pentium-PC* nodig en *Windows 95*, maar een joystick of geluidskaart zijn niet essentieel. Internet heb je niet nodig voor het raadplegen van de informatieve website, maar wel een browser-programma. De Cd-rom's kosten 950fr./fl49.90 het stuk.

STRIPwinkel

ATLANTIS

**AANKOOP
VERKOOP
ANTIETK**

Broekstraat 2 B-9700 Oudenaarde
(100 m. van het station)

Tel & Fax +32(0)55/ 31 81 74

Openingsuren:

Maandag tot donderdag: 17.00 tot 20.00 u.
Vrijdag van 15.00 tot 20.00 u.
Zaterdag van 10.30 tot 19.00 u.
Zondag van 10.30 tot 13.00 u.

Verschenen bij Atlantis in 1997:

- *Schaduwland II* (150 ex.)
- *Ex-Libris 3^e Testament* (200 ex.)
- *Hc. 3^e Testament*
(100 ex., genumm. en design. prent.)

**BOEKEN - STRIPS
CD - VIDEOFILMS
INKOOP - VERKOOP
STRIPANTIQUARIAAT**

WOEFKE

ANTWERPSESTRAAT 185
2640 MORTSEL (ANTWERPEN)

Open : van 9 tot 18 uur
Donderdag gesloten
03/449.15.60

Stripwinkel
HET „B”GEVAAR

ERIK DENEYER
Griepstraat 15
1000 Brussel

Open
maandag tot zaterdag
van 10u30 tot 19u.
tel/fax: 02/513.14.86

STRIPWINKEL

GOBELIJN

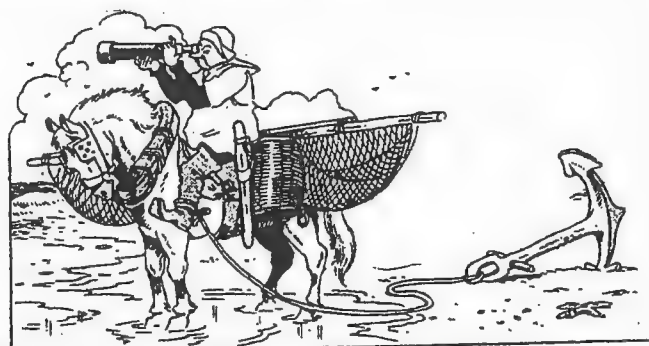
**MECHELSESTRAAT 35
LEUVEN**

TEL. 016 / 23.55.86

Open van 10 tot 13 uur en van 14 tot 18 uur,
van maandag tot en met vrijdag.
Zaterdag doorlopend geopend.

Reclamestrips in z i c h t !!

Nieuws vanuit uit het hoofdkwartier van de Reclame-stripclub aan de Westkust, waar visser-voorzitter Jean-Pierre Legin een oogje in het zeil houdt. Heelwat strips uit dit artikel zijn op ruilbasis verkrijgbaar. Neem contact op met de Reclamestripclub! Ter Weide 9, 8670 Oostduinkerke. Tel. 058/51.23.02 (NI:) 003258512302

© Standaard Uitgeverij, Antwerpen

De reclamestripclub is een zustervereniging van Brabant Strip die zich specialiseert in reclamestrips en alles wat er mee te maken heeft; alle leden zijn ook lid van Brabant Strip.

Nuttige adressen :

Het hoofdkwartier : zie logo bovenaan

De Reclamestripclub-website op Internet:

<http://www.geocities.com/SoHo/Gallery/3536>.

Tips voor de rubriek *nieuwigheden* zijn welkom bij Marc Lezy, Meulebakesteenweg 63, 8720 Dentergem, of via E-mail : lezy.marc@ven051.be.

Nieuwigheden

door Marian

Gelegenhedsuitgaven:

Stripfestival Middelkerke (B):

Nero: ter gelegenheid van het festival '98 werden voor de 2de maal speciale Nero-albums gedrukt om gratis weg te geven bij aankoop van 2 Nero albums. Het gaat om deze titels: 1. *De witte parel* (afb. pag. 22); 2. *De erfenis van Nero*; 3. *Het geheim van slappe bizon*. De covers werden hertekend door Dirk Stallaert

Suske & Wiske: ook hier werd hetzelfde systeem toegepast, enkel *Bibbergoud* verscheen hierbij als speciaal album.

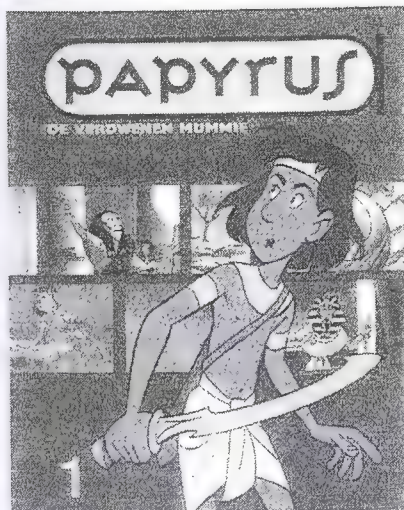
Jommeke: hier verschenen *Guitenstreken* 1 en 2, op dezelfde manier gratis te verkrijgen.

Stripfestival Koksijde:

Urbanus: *Het aangenaarde oor*, uitgegeven ter gelegenheid van het festival. (B)

Kulturele vereniging "Spirit", Temse:

Piet Pienter & Bert Bibber: een zwart-witte luxe-editie van *De verborgen schat* (een ander verhaal dan nr. 16 in de gewone reeks). *De verborgen schat* is echter nooit eerder in boekvorm verschenen. Tekst en tekeningen: POM. Er zijn ook 26 auteurs-exemplaren, genummerd van A tot Z. (B)

Reclamestrip-albums :

Papyrus: *Het oog van Re*, geschenk bij openen van een G-Klimop-Plan bij de Generale Bank. Tekeningen De Gieter. (B)
Papyrus: *De verdwenen mummie*, het stripverhaal uit de tekenfilm, gratis in ruil voor 5 punten van Kinder Chocolate. Naar De Gieter. (B)

Largo Winch: *De erfgenaam*, gratis album bij Gazet van Antwerpen op donderdag 9 juli 1998. (B)

Y-man N° 2: *Complex de hoge hoed* en **Y-man N° 3:** *Het flipse complot*. Ministripboekjes uitgegeven door Ytong. (NL)
Kiekeboe: *Wonderland - Half Vier - Productions* bracht met medewerking van Standaard Uitgeverij en tekenaar Merho 4 Kiekeboe dubbelalbums uit. Elk boek bevat *Hoe meer kijkers* en *Het geslacht Kinkel*, maar telkens in een ander dialect. Zowel het Gentse, het Antwerpse, het Brugse als het Limburgse dialect komen aan de beurt. (B)

David & Co bij... Meneer Kaaiman, op ontdekkingsreis naar het secundair onderwijs. Heruitgave in kleur van de KWB-KAV Onderwijsdienst, getekend door Marec. Het is een infostrip voor zesdeklassers. (B)

Suske & Wiske: *De rammelende Rally*, 2de heruitgave door de Dienst Toerisme Provincie Antwerpen, nu met rode in plaats van gele cover. (B)

Suske & Wiske: bij Philastrip, De Post verschijnt een editie van *De stervende ster*, geniet in een zachte kافت met de pagina's afwisselend in rood en blauw gedrukt. In het album is de Ruimtevaart- Jeugd- en Ruimtezegel gekleefd, met een speciale afstempeling. Samen met dit verhaal verschijnt *De roekeloze ruimtereis*, een CD-ROM, die ook o.a. een geïllustreerde biografie van Willy Vandersteen bevat (lees ook pagina 19). Dit geheel kan je toegestuurd krijgen, verpakt in een prachtige verpakking met exclusieve illustraties. (B)

Reclamestrips in kranten, tijdschriften, enz...

Zappoint: magazine van de Amsterdamse kabelmaatschappij A2000 met hierin een 1-pagina strip. Zowel in het voorjaarsnummer als het zomernummer werd een stripje gesignaleerd. (NL)

Bob De Kerpel: 1-pagina strip van Fritz Van den Heuvel in Exploot N°3 (juni '98), Hogeschool Gent. Exploot wordt toegestuurd aan de laatstejaars middelbaar onderwijs. (B)

Subel: 1-pagina strip in de Bietenplanter, juli/augustusnummer van 1998. (B)

Biebel en Urbanus: tijdens de zomervakantie kon je in TV-Expres 5 weken lang telkens een aantal pagina's Urbanus *Het aangenaaiide oor* en Biebel *Op vakantie met Biebel* verzamelen om zo uiteindelijk het volledige album te verkrijgen. (B)

Samson & Gert krant: speciale uitgave ter gelegenheid van hun zomertoeer 1998, vorig jaar was er ook zo'n speciale uitgave. (B)

Piet Pelle op zijn Gazelle: in het dagblad *Het Parool* van 25-7-98 verscheen een stripje uit de jaren '50, met gewijzigde tekst naar aanleiding van het dopingschandaal in de tour de France. (NL)

De avonturen van Dr. Wu, *De stem uit het donker*: een 3-pagina strip in Dr. Wu aqualife magazine nr. 1/98. A5 formaat, gratis verstrekt door winkels die handelen in siervissen. (NL)
KSV oudenaarde naar eerstel, in het weekblad AZ van 15/04/98 verscheen een stripje van een onbekende tekenaar over de prestaties van KSV oudenaarde. Gratis verspreid in de omgeving van Oudenaarde. (B)

Curiosa :

Smurfen: jojo, gratis bij aankoop van 2 tri-packs van Fristi. (B)

Kiekeboe: quatropack streekbieren met rode kiekeboe-verpakking, gratis bij aankoop van de vier dubbelalbums van Kiekeboe in het dialect bij Stripwinkel Wonderland. Een zelfde quatropack, maar met blauwe verpakking werd geschonken bij de persvoorstelling van de boeken in de Willebroekse dancing Carré. (B)

Kiekeboe en Suske & Wiske: 4 etiketten, gratis bij aankoop van 2 Knorrproducten. Afbeelding van Fanny, Konstantinopel, Tante Sidonia en Lambik. (B)

Robbedoes & Kwabbernoot: meetlatje, gratis bij aankoop van zelfklevende Tesa-folie. Er is ook een meetdriehoek bij aankoop van 4 rolletjes Tesa kleefband. (B)

Lucky Luke: 4 verschillende glazen bij Nutella. (B)

Lucky Luke: 12 pop-up plaatjes, per pot (Nutella?) krijg je er een gratis. (B)

Suske & Wiske: telekaart uitgegeven door VZW Stripfestival Middelkerke. Tijdens de beurs kreeg je bij aankoop van de telekaart het album "Bibbergoud" gratis, net zoals bij aankoop van 2 Suske & Wiske albums. (B)

Paul Geerts: de kerst- en nieuwjaarskaarten voor het Ariane Fonds werden dit jaar door Paul Geerts getekend (zie artikel). (B, ook verkrijgbaar vanuit Nederland)

Kalenders :

Samson & Gert: Op 1/9 verscheen een schoolkalender van Samson & Gert in *Het Laatste Nieuws*. (B)

Ex-libris:

Stripfestival Koksijde: hier werden 13 verschillende ex-librisen verkocht, elk op 100 exemplaren. Daar de Smurfen dit jaar op het stripfestival centraal stonden, werden ze er telkens in verwerkt. De verschillende tekenaars waren: Griffio, Merho, Karel Biddeloo, Jan Bosschaert, Paul Geerts, Jef Nys, Marc Sleen & Dirk Stallaert, Hulet, Roba, Tibet, Warnauts & Raives, Walthery en Mitton. (B)

Stripfestival Middelkerke: hier werden van de meeste aanwezige striptekenaars ex-librisen gratis gegeven bij aankoop van een boek. Oplage telkens minimum 75 exemplaren, verspreid op de dag waarop de tekenaar kwam signeren. Sommige reeksen hebben verschillende ex-librisen (o.a. Lucky Luke (2), Nero (3), Kiekeboe (3), Suske & Wiske (2), Sammy,...). (B)

Stripbeurs Antwerpen: zaal VTS Technicum (15/11/98): speciaal voor deze beurs wordt een ex-libris van de Rode Ridder op 200 ex. uitgegeven, genummerd en door Karel Biddeloo gehandtekend. Er is ook een aparte ex-libris, speciaal voor de standhouders. (B)

Posters:

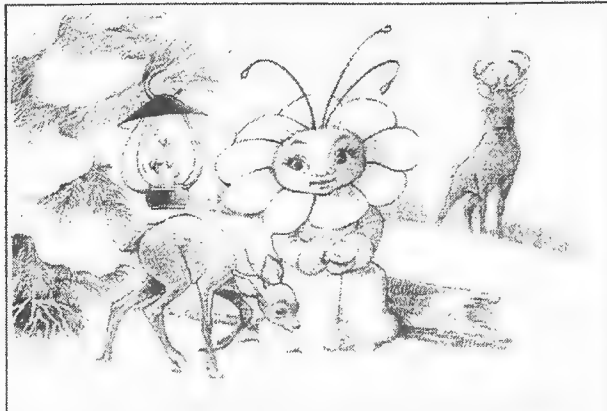
Smurfen: poster, waarop je de 6 verschillende stickers, gratis bij aankoop van een Fristi tri-pack, kan kleven. (B)

Piet Pienter & Bert Bibber: door de kulturele vereniging "Spirit", Temse, wordt een affiche, ontworpen door POM, uitgegeven. Hiervan bestaat ook een genummerde luxe-editie gepubliceerd op slechts 250 ex. (B)

Met dank aan Rob Bosman, Brigitte Wille, Peter Vansteenbrugge en J-P Legein.

**Paul Geerts tekent drie wenskaarten
voor het Ariane Fonds**

Het Ariane Fonds biedt rond deze periode telkens drie wenskaarten te koop aan. Deze Kerst- en Nieuwjaarskaarten werden ditmaal getekend door Paul Geerts, die tevens peter is van deze wenskaartenactie 98/99. Het Ariane Fonds is een fonds ter bestrijding van leukemie. De opbrengst van deze kaarten gaat integraal naar de bestrijding van deze ziekte. De tekeningen stellen telkens het "bloemenmeisje" Ariane voor in een winterlandschap. Voor de drie kaarten samen, omslag inbegrepen, betaalt men 100 frank + verzendingskosten en kunnen worden besteld op volgend adres: Norbert & Monique Declercq Ieperleedstraat 24 8432 Middelkerke-Leffinge. Tel.: 059/30.30.86 Stefaan

advertentie

Organisatiebureau Touché presenteert:

De organisatie van **de Grote Stripbeurs van
's-Hertogenbosch** presenteert:

Eindhovense Stripbeurs

zondag 22 november in 't Karregat,
Urkhovenseweg 10

Geopend van 10.00 uur tot 17.00 uur

Ruim 240 meter aan stands

Gratis striptas voor de eerste 500
bezoekers!

't Karregat is goed bereikbaar met auto en
openbaar vervoer

Toegangsprijs **f2,50** kinderen tot 12 jaar
gratis

Meer info: Peter 040-2521009

Twan 040-2466588

Verschijselen

Troebel Verleden

Bertille verdenkt haar vriend Stanislas van ontrouw. De laatste weken heeft hij meer aandacht voor de bodem van zijn wijnglas dan voor haar natuurlijke charmes. Tijdens een feestje op een stormachtige regenavond neemt ze de moed in handen en achtervolgt haar vriend. Wie schetst haar verbazing als Stanislas in de regen gaat mijmeren bij het graf van een voor haar totaal onbekende vrouw. Na lang aandringen van Bertille's kant wordt het verhaal met horten en stoten geopenbaard. Stanislas had een ontmoeting met een onbekende oude vrouw die hem zelfs bij zijn naam noemde. Na enkele verwarde woorden verwisselde ze het tijdelijke met het eeuwige, slechts een ring en een vergeelde foto, haar enige bezittingen, liet ze achter. Stanislas wordt gevangen door de blik van een geheimzinnige dame op deze groepsfoto voor een immense villa. Gedreven door een innerlijke kracht gaat hij op zoek naar de villa en haar bewoners. De zoektocht eindigt in een teleurstelling: totaal vervallen, overwoekerd door onkruid, biedt het eens van leven bruisende huis een desolate indruk. Bertille volgt haar vriend, na een verrassende ontdekking op de foto, naar hetzelfde afgelegen huis. Samen komen ze via een onderaardse ruimte en door factoren die zich afspelen in tijd en ruimte terecht in het huis. Bij het ontwaken in een luxueus bed bevinden ze zich tachtig jaar terug in de tijd. Vicomte schept met dit verhaal een geloofwaardig iets. Hebben tijd en ruimte niet steeds tot de verbeelding gesproken? Wie zou niet eens graag terug keren naar zijn jeugd jaren, zijn eerste liefde, zijn eerste stappen in de grote mensenwereld kunnen herleven? Via de droomwereld van Vicomte keren we terug in de tijd op een geloofwaardige manier: geen grootse technische toestanden, maar al vrijend terug in de tijd. Toch ademt dit verhaal een zekere beklemming uit, extra geaccentueerd door een subtiele inkleuring. Dit alles laat mij verlangend uitkijken naar de volgende albums. Een absolute aanrader.

Willem

Sasmira 1: Oproep uit het verleden

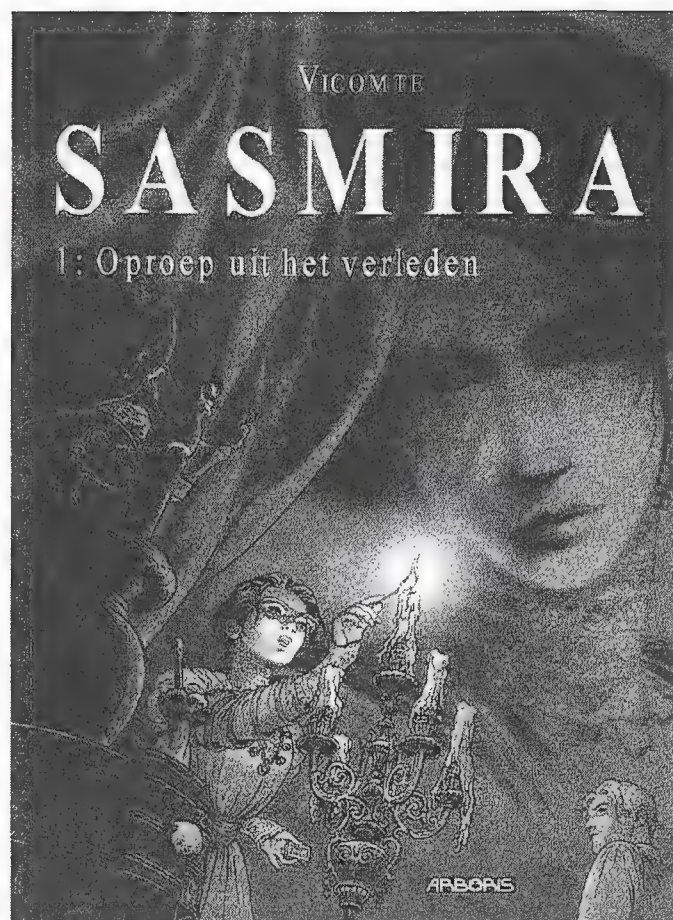
Vicomte

Arboris, sc 260fr, hc 495fr,

Tevens verschenen 75 luxe-ex, genummerd en gesignd ter gelegenheid van de stripdagen te Haarlem op 6 en 7 juni 1998.

Er was eens in het Westen

Met één pistoolschot veegde Red Dust (*Comanche*) het brave imago van de stoere onversaagde cowboy van tafel. Het onvermijdelijke einde van een tijdperk. Een nieuwe generatie westernhelden zag het levenslicht, luisterend naar namen als Wanted, Durango, Blueberry. Geen helden met een onbesproken levenswandel, de naam huurdoder of premiejager dragen ze met fierheid. Het rare is dat de lezer ze aanvaardt als helden, geen afkeurende woorden of petitie's in kranten en tijdschriften tegen deze toch wel expliciete wredeheden. Genoeg de moraalridder gespeeld, het kan nog erger en dit op scenario van Yann (*Onnoembaren*) en met tekeningen van Lamy (*Adios Palomitos*). Zij ontwierpen Colt Walker, die nogal op Clint Eastwood lijkt. Een huurdoder van

het zuiverste water. Niets ontziend maakt hij jacht op zijn prooi. In dit verhaal is een godsdienstige secte, de Daniëten genaamd het mikpunt, dit alles omdat zij de dochter van één of andere rijke papa in hun gelederen tellen. De Daniëten proberen hun leefgemeenschap te beschermen. Zoals ieder wel begrijpt, is tegen een prof als Colt optornen onbegonnen werk. Daniëten sneuvelen met bosjes tegelijk of komen op één of andere manier aan een nogal dramatisch einde. Het geheel wordt prachtig gebracht in een spaghetti-western decor. Voeg hierbij een dosis humor en je waant je terug in de film *The good, the bad en the ugly*. Leesplezier verzekerd.

Willem.

Colt Walker 1: Gilla

Yann en Lamy

Dargaud, sc 250fr.

Hobby: detective van kwade zaken

Carland Cross, de detective van het mysterieuze, het occulte, steeds op zoek naar schijnbaar onoplosbare zaken. Onverstoorbaar in zijn rol als speurneus, handig de gespannen valstrikken ontwijkend. Ditmaal voert de speurtocht ons van het mistige Engeland naar het koude Amerika in december. Andy, Cross assistent, is verdwenen op zoek naar Elaine Harrison. Deze Elaine, eveneens Carlands assistente buiten medeweten van Andy, is doorgedrongen tot een bende voodoo-aanbidders, wiens fanatisme niets of niemand ontziet. Alle attributen om de argeloze lezer op het verkeerde been te plaatsen, zijn aanwezig: met naalden doorprikte poppetjes, rituele offers, Baron Samedi, voodoobeeldjes, kortom de gebruikelijke poespas. Toch is al deze rotzooi slechts een dekmantel om de ware bedoelingen van de leider van dit zootje ongeregeld te camoufleren. Zoals steeds draait alles om geld, in dit geval de buit van financieel gesjoemel. Carland voert ons door straten en stegen van Manhattan, prachtig in beeld gebracht door Grenson. Het verhaal is getekend als een film, beelden vloeien perfect in elkaar als één geheel, gezichten

tonen werkelijk angst of verbazing.

Het scenario is af en komt waarheidsgetrouw over, nergens is er een hapering, het verhaal is een goeddraaiende machine, en hoewel bepaalde situaties voorspelbaar zijn is dit toch een plezier om lezen. Prachtige kleuren zorgen voor een geheimzinnig aandoend verhaal. Het leuke is dat de voodoospreuken met een beetje moeite aardig om te zetten zijn in onze moedertaal, in echte Kuifje-traditie. Om het met de hogepriesteres te zeggen: *tay's nage dōōn*. Willem

Carland Cross 7: De gehangenen van Manhattan

M. Oleffe & O. Grenson

Uitgeverij Lefrancq, sc 230fr

Killers uit het Oosten

Hongkong is in 2007, tien jaar na de overname door Peking, geworden tot een kapitalistisch niemandsland. Twee mannen rennen door de nacht, achtervolgd door de triad (maffia), tot plots een doodlopende steeg een abrupt einde aan hun dulle ren maakt. Het einde is nabij. Gillend en badend in het zweet ontwaakt Jeff Heagel uit zijn dagelijkse nachtmerrie. Een nachtmerrie die werkelijkheid wordt als twee zogenaamde politiemannen Jeff vriendelijk aanmanen om informatie te verstrekken over zijn verdwenen broer Will. Jeff, al even onwetend over het lot van zijn al weken vermiste broer, wordt meegevoerd naar het politiecommissariaat. Hoewel, de weg leidt naar de hel. Niets politie, wel triadleden. Urenlange ondervragingen brengen de bloedhonden geen meter verder. Jeff kan geen antwoord geven over de diskette die zijn broer Will bezit en die de financiële computer op het eiland compleet kan ontregelen. Ondanks alles weet Jeff aan zijn belagers te ontsnappen. Na zijn sprong naar de vrijheid, volgt niet alleen de triad zijn spoor, tevens kijken politie en een lugubere huurmoordenaar spiedend naar onze hoofdfiguur. Is hij de ontbrekende schakel in het geheel, of is Jeff slechts een lokvogel op de zoektocht naar zijn broer? Deeltje twee zal het

uitwijzen. Het verhaal loopt als een trein, geen ogenblik van verveling, het lijkt wel een wervelstorm, nergens wordt je aandacht afgeleid door het decor, of kunnen we zeggen het totaal ontbreken van decor, heldere mooie kleuren vullen de achtergronden perfect op. Het scenario is mooi opgebouwd en iedere steen klikt perfect in elkaar. De plot wordt al snel onthuld in de loop van het verhaal, maar dit kan de pret niet drukken. Willem.

Hongkong triad 1: Het alibi

Parnotte & Mallié & Rieu

Uitgeverij Talent, hc 500fr, sc 260fr

Nero herboren

We kondigden het al aan in een vorig nummer: de hele klassieke Neroreeks wordt heruitgegeven. Voor wie zijn vaderlandsche geschiedenis een beetje kent, doet het weliswaar vreemd aan "Standaard Uitgeverij" op de cover te zien staan. Maar dit is geen bezwaar, integendeel. Het respect waarmee deze klassieke reeks nieuw leven ingeblazen wordt, verdient aanbeveling.

Net als bij *Suske & Wiske Klassiek* zijn de nieuwe albums geen exacte reproducties van de oude. Er werd gekozen voor een restauratie van de oude covers, die opnieuw ingekleurd werden. In het geval van *De Erfenis van Nero* levert dat een geheel nieuw album op: de oude versie had een grote witte rand met ongeveer centraal de beroemde tekening van Nero die bokst tegen Joe Louis, "the brown bomber". Nu vult de tekening de hele cover, waardoor de achtergrond misschien een wat lege indruk nalaat. Toch mogen we tevreden zijn omdat deze eerste-druk-cover eindelijk in ere hersteld werd. Geen regenboog aan steunkleuren op de binnenbladzijden zoals in de oude drukken, maar een sober bruin op stevig papier. Naar het schijnt is het ook te wijten aan het papier dat de foto's van oude Kapoentjesnummers in deel 4, *Het Rattenkasteel* zo donker overkwamen. Ditmaal is enige verbetering merkbaar. De infopagina's van Yves Kerremans en Pascal Lefèvre achteraan zijn interessant, het verdient zelfs aanbeveling de strip te lezen met in de andere hand het 50 jaar Nero-boek. Om de zoveel pagina's kan je dan de achtergronden van het verhaal eens doornemen. Toch zijn er nog steeds details die zelfs aan de grootste speurneuzen ontsnappen: een klassiek verschijnsel in oude Nero's is de omwisseling van stroken. Dergelijke ongekunstelde sfeer, dat is nu typisch Nero. Met vreugde stellen we vast dat in strook 7 van "de erfenis" de verhaallogica even omgedraaid wordt: mevrouw Nero ligt al op de grond tussen de scherven en pas op het volgende prentje laat ze het dienblad vallen! En de verhalen? Die blijven zonder moeite overeind. *Het B-gevaar* is nog steeds een spannend verhaal, *De erfenis van Nero* steekt nog altijd vol goede gags zoals een B-film uit de jaren vijftig en *De blauwe Toekan* maakt nog altijd dezelfde dramatische indruk.

Weliswaar kan je mits enige moeite in de antiekzaak wel oude (her)drukken opsnoeren die nog de échte oude sfeer uitstralen, maar zo goedkoop en zo verzorgd als deze *remakes* zullen ze zeker niet zijn. Patrick

De klassieke avonturen van Nero: delen 5&6,

De erfenis van Nero & De blauwe toekan

Marc Sleen

Standaard uitgeverij, sc.195fr.

50 jaar Nero, kroniek van een dagbladverschijnsel

Yves Kerremans en Pascal Lefèvre

Standaard Uitgeverij, hc

Gratis zoekertjes.
Schriftelijk meedelen. In elk briefje adres of telefoonnr. vermelden a.u.b.

GEZOCHT:

- * **Suske en Wiske stripspecial** nrs 1, 4, 6, 10 Chris Huybrechts, 03/665.16.82 (60)
- * **Kuifje**, eerste gekartonneerde reeks, alle curiosa, weekblad *Kuifje* met covertekening Hergé, Patrick De Boever, 09/378.04.25 (60)
- * **Robbedoes meccano** nr.1, compleet en in nieuwstaat; gagstrips van Ferd'nand (door MIK in *Gazet van Antwerpen*) Paul De Bont 014/65.73.79 (60)
- * **De Rode Ridder**, eerste drukken nummers 1, 2 en 6 Staf Ceulemans, 03/482.40.95 (60)
- * **Pareltjes uit Robbedoes**, postkaart nr.3 uit Robbedoes nr.2450 van 26-3-85 D. Verschuieren, 095/791781 na 20 uur (59)
- * **Originelen van Vandersteen**, Sleen, Bilal, Franquin, Jef Nys, Pom, Dupuis tekenaars, gesigeneerde prenten van Franquin, Vandersteen, Bilal, Uderzo, e.a.. Ben Vandewalle 09/236.15.55 (antwoordapp. of na 23u.) (59)
- * **Krantenbijvoegsels**: *Sneppeke* (bij "Het Belang..." vanaf 31/3/55); 't *Stropke* (bij "De Gentenaar" en "De Landmacht" vanaf ?); Zoek de bijvoegsels zelf en ook info hierover. Bij wie kan ik desnoods een verzameling komen inkijken? Verder ook *Récréation* (bij "La Dernière Heure" vanaf 1953); *Le soir pour les enfants* (bij "Le Soir" van '55-'61); *La cité des jeunes* (bij "La Cité" van ?); *La libre junior* (bij "La Libre Belgique") Philippe Mouvet 03/827.31.67 (57)
- * **Ohee**, Humoradio, krantenbijlagen als Pats, Het Kinderblad, Le petit Vingtième, Le Soir-Jeunesse, stripcuriosa, -reclamefolders en -catalogi Michiel Michiels, 014/58.63.64 (60)
- * **Kuifje** wkbl. 49:37 t/m 52, 51:1 t/m 52, 59:38, 61: 1-20-40, 63: 44-51; **Robbedoes** wkbl. 799 t/m 809-862- 863-864-873; **KZV** 49: 48; **Wriil** nrs.16-17-18-19-20-21-22-24-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-77-81-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-138-139-140-141-163>; **PumPum** alle jaren met Kresse, Toonder en Dulieu;
- * **Mickey Mag.** nrs: 313-314-325-326-329-359-469>; Alles op het gebied van Paulus de Boskabouter in tijdschriften en damesbladen. Willem in't Hout, Ketensedijk 27, 2902 LA Capelle aan den IJssel (NL), tel: 010-4517605 (55)
- * **Robbedoesalbums** 64,65,67,69,70,72 t/m 77, 79 t/m 98 mét microverhalen en in goede staat; **Patsalbum** met nrs. 220 tot 243 (bestaat het, kent iemand het?); **Ons Volkske**: nog zés losse nummers! 1958: 22,23,25 en 1967: 37,38,39; **Plezante circussen** en **Vrolijke bengels** in goede staat; **Donald Duck** "waarin opgenomen Mickey": 481 Patrick Vranken, 052/30.50.40
- * **Jan Bosschaert**-materiaal, gezocht en ook aangeboden. Ruilmateriaal voorhanden. Michaël Michiels, 03/644.44.49 of m.michiël@planetinternet.be

TE KOOP/RUILEN:

- * **Guust Flater**, "Quick"- box; De kleine Robbe, volledige Cécémel-reeks, comicskaarten en stand-up; **KZV**, album 16; Stand-ups van Alex, Comanche, Blauwbloezers, enz... Patrick De Boever, 09/378.04.25 (60)
- * **Kiekeboe**, mooie reeks eerste drukken van nummer 1 tot 12 Kurt Geleyn, 03/887.82.88 of 075/89.74.47 (60)
- * **Wietje en Krol** in strijd met de gangsters; **Kapoentje** 1950/1951: 40 losse nrs., 2 vierlingen; **Sleen**: ganzenspel ACV; **Jommeke**: 5 kerstkaarten; **CISO** 5/6; **Rik Ringers** 4 t/m 18; **Oom Wim**: 6 albums; **Kuifje**: Geheimzinnige ster (1° rode rug), Scepter (1°), Zonnetempel (1°), Zwarte Goud (1°) Paul De Bont 014/65.73.79 (60)
- * **Garfield**: pockets 1° 26 stuks, perfecte staat; **Kuifje** weekblad jaarg. 27,32,33,34 (volledig), 35,36,37,39,40; **De Brokkenmakers** 1-6 in 1ste druk; **Clifton** 1-16 in 1ste druk John Vannieuwenhove 09/252.17.31 (59)
- * **Sam**, 5 boxjes genummerd en gesigeneerd door Bosschaert, elke box bevat een origineel, tevens gesigeneerd, schetsje (uitgave Tistjen Dop&De Galliër) D. Verschuieren, 095/791781 na 20 uur (59)
- * **Classics**: complete reeks "Wereld in beeld" en 100-tal Tarzans (reeks 12, tss. 1-120, 1°druk), alles in zeer goede staat, voor elk aanvaardbaar bod; mooie collectie **OHEE**, nrs. tussen 20 en 350, goede tot zeer goede staat Chris Mouton 09/369.69.91 (57)
- * **Fox** (box en ges.); **Modeste en Ponpon** (box 3 boeken, ges.); **Kuifje** (NI boeken, curiosa); **Nero** (3 tril., 118 kleurstrips, curiosa); **Suske&Wiske** (63 kleurstrips, Spaanse Spook, luxe Zeven Schaken); **Veenspook** **CISO**, curiosa; **Swolfs** (Prins v/d nacht 1/4, +spec. kaft); **Thorgal** (2 luxes); **Vance** (luxe 3 zilveren horloges), **De Rode Ridder** (50 herdrukken z/w, nieuwstaat); **Jacobs** (luxe Francis Blake 81/300); **weekbladen** **Robbedoes** (NI, 56 t/m 59), **Kuifje** (Fr 49 t/m 58, 64 t/m 68; NI 52&53); **originelen**: **De Moor** (Snoe en Snolleke), **Vandersteen** (Grappen van Lambik), **Bruyninkcx** (Max); **Sleen** (Oktaaf Keuninck) Patrick Lansens 058/23.85.89 (57)
- * **Veel stripalbums** oude druk + reclame uitgaven **Suske en Wiske**, **Knipsels Panda** en **Tom Poes**, **Honderden Marvel/Classic** (Superman, Spiderman, Conan, Hulk, Fantastic Four, Vergelders, Verdedigers etc.) weekbladen **Pep's** 1962 t/m 1975, enkele **Kuifjes** 1954 t/m 1963, **Donald Duck** 1954 t/m 1990, **Robbedoes** verzamelde nummers los periode band 117 t/m 134; banden 135 t/m 180, **Kris Kras**, enz. stuurt uw zoeklijstje! Willem in 't Hout (zie boven) (57)
- * **Gesigeneerde prenten** van o.a. Bilal, Franquin en Rosinski; wekkers **Kuifje** en **Lucky Luke**; zeldzame klok van **Guust**; **Aroutcheff** wagen **Robbedoes**; lamp **Clo-Clo**; diverse originelen, enz... Ben Vandewalle 09/236.15.55 (antwoordapp. of na 23u.) (59)
- * **Diamant**, verpakt in een exclusief **Suske&Wiske**-doosje, met bijbehorend certificaat gesigeneerd door **Paul Geerts**. Je kon de diamant enkel winnen met de wedstrijd in album 250 Chris Huybrechts, 03/665.16.82 (60)

XII

de editie

Fristi Stripfestival Koksijde - Zomer '98

Info : (058) 51.88.10

fax : (058) 52.27.41

**Stripfestival
Middelkerke**
30/7 tot 16/8/1998

4 luxe edities van Nero

Info: 059/ 30 52 66

Stripspeciaalzaak **DE STRIPKEVER**

Bruulcenter - Bruul 79 - 2800 MECHELEN
Tel : 015/21.76.05

Open :   ma : 13u30 - 18u
          di-vr: 10-12u30
                      13u30 - 18u
          za : 10 - 18u

WONDERLAND - HALF VIER - PRODUCTIONS

Paardsdemerstraat 19
3500 HASSELT - BELGIË
Tel. & Fax : 00 32 / (0)11.22.82.00

Speciaalzaak strips

Plouvier A. - Mahy C.

PHILBO

Boek- en papierhandel

J.B. Nowélei 52 - 1800 Vilvoorde
Tel. 02/251 91 86 / Fax. 02/253 45 94

HRB 570.358 - BTW BE 578.679.630

ARTIS - Historia en Soukry Ruilcentrum

Ontwerp Drukkerij Dupress 02/253 62 19